

**A Legfelsőbb Bíróság
Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Jogi Irodájának
Hírlevele**

**2010. június 20.
I. évfolyam 1. szám**

EURÓPAI UNIÓS JOGI KÖZLEMÉNYEK	2
KÖZZÉTETT ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL IRÁNTI KÉRELMEK	2
BÜNTETŐ ÜGYSZAK	2
GAZDASÁGI ÜGYSZAK	2
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK	4
POLGÁRI ÜGYSZAK	6
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK	11
ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL TÁRGYÁBAN KÖZZÉTETT ÍTÉLETEK	19
BÜNTETŐ ÜGYSZAK	19
GAZDASÁGI ÜGYSZAK	20
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK	21
POLGÁRI ÜGYSZAK	21
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK	23
EGYÉB MAGYAR VONATKOZÁSÚ ÜGYEK AZ EURÓPAI BÍRÓSÁG ELŐTT	28
A LEGFELSŐBB BÍRÓSÁG UNIÓS VONATKOZÁSÚ HATÁROZATAI	29
EMBERI JOGI KÖZLEMÉNYEK	30
AZ EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGÁNAK MAGYAR VONATKOZÁSÚ ÍTÉLETEI	30
AZ EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGÁNAK KIEMELTEN FONTOS ÍTÉLETEI	31
A LEGFELSŐBB BÍRÓSÁG EMBERI JOGI VONATKOZÁSÚ IRÁNYMUTATÁSAI	36
A LEGFELSŐBB BÍRÓSÁG EMBERI JOGI VONATKOZÁSÚ HATÁROZATAI	36

Európai Unió jogi közlemények

Közzétett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek

Büntető ügyszak

Az adott időszak alatt nem érkezett büntetőjogi tárgyú előzetes döntéshozatal iránti kérelem.

Gazdasági ügyszak

1. A Krajský súd de Prešov (Szlovák Köztársaság) által 2010. február 9-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-76/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: szlovák

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés

- a) A fogyasztó által viselt összköltséggel kapcsolatos, százalékpontokban kifejezett adat (teljes hiteldíj-mutató, THM) olyan jelentőséggel bír-e, hogy amennyiben az nem szerepel a szerződésben, úgy a fogyasztói hitel költsége nem tekinthető átláthatónak, kellően egyértelműnek és érthetőnek?
- b) A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EK tanácsi irányelvben biztosított fogyasztóvédelmi keretrendszer értelmében az is elképzelhető-e, hogy a költséget — amiatt, hogy az nem kellően átlátható és érthető — a fogyasztói hitelszerződésben szereplő tisztességtelen feltételnek lehet tekinteni, amennyiben a szerződésből hiányzik a fogyasztói hitel összköltségével kapcsolatos, százalékpontokban kifejezett adat, a [hitel] költségét pedig csupán különféle — részben a szerződésben, részben pedig az általános szerződési feltételekben említett — járulékos költségekből álló pénzüsszegeben fejezik ki?

2. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés

- a) A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelvet úgy kell-e értelmezni, hogy a fogyasztó távollétében hozott, jogerős választottbírói ítélet végrehajtása iránti kérelem tárgyában határozó nemzeti bíróságnak — amennyiben a jogi és ténybeli helyzettel kapcsolatosan szükséges információk e célból rendelkezésére állnak —, hivatalból kell-e értékelnie a hitelező és a fogyasztó között létrejött hitelszerződésben szereplő kötbér aránytalan jellegét, ha a nemzeti eljárási szabályok értelmében a nemzeti jogon alapuló, egyéb hasonló eljárások keretében lehetséges az ilyen jellegű értékelés elvégzése?
- b) A fogyasztó kötelezettségeinek nem teljesítése miatti aránytalan kötbér esetén, az említett bíróság feladata-e levonni a nemzeti jog értelmében egy ehhez hasonló körülményből fakadó valamennyi következtetést annak biztosítása érdekében, hogy az ehhez hasonló fogyasztót ne sújtsa az említett kötbér?
- c) Az esedékes hitelösszegre napi 0,25 %-os — azaz évi 91,25 %-os — kötbér, annak aránytalansága miatt, tisztességtelennek tekinthető-e?

3. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdés

A fogyasztói hitelszerződések tekintetében a fogyasztóknak az uniós rendelkezések (az 1993. április 5-i tanácsi irányelv, valamint a fogyasztói hitel-megállapodásokról és a 87/102/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 23-i európai parlamenti és tanácsi irányelv) keretében biztosított védelme alapján — amennyiben a szerződésben megkerülik a fogyasztói hitelek tekintetében a fogyasztóvédelemre vonatkozóan meghatározott rendelkezéseket, továbbá a szerződéssel kapcsolatban választottbírói ítélet alapján elfogadott határozat végrehajtása iránt nyújtottak már be kérelmet —, az eljáró bíróság felfüggesztheti a végrehajtást, vagy az adós terhére a végrehajtást kizárólag a nyújtott hitel vissza nem fizetett részének megfelelő összeg tekintetében rendelheti el, amennyiben — a

nemzeti rendelkezések értelmében — el lehet végezni a választottbíróvási ítélet értékelését, az eljáró bíróság pedig rendelkezik a jogi és ténybeli helyzetre vonatkozó szükséges információkkal?

2. A Hof van Cassatie van België (Belgium) által 2010. március 1-jén benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-112/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Azokat a feltételeket is felöleli-e a fizetési képtelenségi rendelet 3. cikke (4) bekezdésének a) pontjában foglalt „olyan feltételeket állapít meg” fogalma, amelyek a fizetési képtelenségi eljárás kérelmezéséhez szükséges valamely tulajdonságot vagy valamely személy — mint például egy másik tagállam ügyészsége — ehhez szükséges érdekét érintik, vagy e feltételek csak ezen eljárás megindításának és lefolytatásának anyagi jogi követelményeire vonatkoznak?

2. Értelmezhető-e kiterjesztően a fizetési képtelenségi rendelet 3. cikke (4) bekezdésének b) pontjában foglalt „hitelező” fogalma úgy, hogy a jelen esetben az a nemzeti hatóság is kérelmezheti joghatályosan a fizetési képtelenségi rendelet 3. cikke (4) bekezdésének b) pontja alapján a területi fizetési képtelenségi eljárás megindítását, amely annak a tagállamnak a joga szerint, amelyhez tartozik, hatáskörrel rendelkezik a fizetési képtelenségi eljárás megindítására irányuló kérelem benyújtására, és közérdekből, valamint az összes hitelező képviselőjében lép fel?

3. Ha a „hitelező” fogalma a fizetési képtelenségi eljárás megindítására irányuló kérelem benyújtására hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságot is felöleli, szükséges-e a fizetési képtelenségi rendelet 3. cikke (4) bekezdésének b) pontjának alkalmazásához, hogy e nemzeti hatóság bizonyítsa, hogy az e nemzeti hatóság országában lakóhellyel, székhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező hitelezők érdekében jár el?

3. Marknadsdomstolen (Svédország) által 2010. március 8-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-122/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: svéd

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni a a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének i) pontja szerinti „ezáltal lehetővé teszi a fogyasztó számára a vásárlást” követelményt, hogy a vásárlásra való felhívás már azzal megvalósul, hogy elérhetővé válik a reklámozott termékre és annak árára vonatkozó információ, amelynek alapján a fogyasztó dönthet a vásárlásról, vagy szükséges az is, hogy a kereskedelmi kommunikáció felkínálja a termék megvásárlásának konkrét lehetőségét is (például megrendelőlapot tartalmazzon), vagy ez a lehetőség elérhető legyen (például az üzlet előtt kitett reklám esetében)?

2. Amennyiben a fenti kérdésre az a válasz, hogy szükséges a termék megvásárlásának konkrét lehetősége, ezt megvalósultnak kell-e tekinteni abban az esetben, ha a kereskedelmi kommunikáció arra a telefonszámra vagy weboldalra hivatkozik, amelyen keresztül a termék megrendelhető?

3. Úgy kell-e értelmezni a 2005/29 irányelv 2. cikkének i) pontját, hogy az árra vonatkozó követelmény teljesül abban az esetben, ha a kereskedelmi kommunikáció az alsó árat tartalmazza, azaz azt a legalacsonyabb árat, amelyért a reklámozott termék vagy termékkategória megvásárolható, ugyanakkor a reklámozott terméket vagy termékkategóriát más változatban vagy más tartalommal olyan áron kínálják, amelyet a kereskedelmi kommunikáció nem tartalmaz?

4. Úgy kell-e értelmezni a 2005/29 irányelv 2. cikkének i) pontját, hogy a termék tulajdonságaira vonatkozó követelmény teljesül azáltal, hogy a termékre szöveggel vagy kép formájában hivatkoznak¹, azaz azonosítják azt, de ezen túlmenően nem jellemzik?

¹ Az „Iránymutatás a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatról szóló 2005/29 irányelv végrehajtásához, illetve alkalmazásához” című bizottsági szolgálati munkadokumentum 47. és következő pontjai.

5. A fenti kérdésre adott igenlő válasz esetén ez akkor is érvényes-e, ha a reklámozott terméket több változatban kínálják, de a kereskedelmi kommunikáció azokra csupán közös megnevezéssel hivatkozik?

6. Vásárlásra való felhívás esetén úgy kell-e értelmezni a 7. cikk (4) bekezdésének a) pontját, hogy elegendő a termék meghatározott lényeges tulajdonságát megadni és ezzel kapcsolatban a kereskedő weboldalára hivatkozni, amennyiben ezen az oldalon alapvető jelentőségű információk találhatóak a termék lényeges tulajdonságaira, árára és a 7. cikk (4) bekezdésének követelményei szerinti egyéb feltételekre vonatkozóan?

7. Úgy kell-e értelmezni a 7. cikk (4) bekezdésének c) pontját, hogy az árra vonatkozó követelmény teljesüléséhez elegendő feltüntetni az alsó árat?

Munkaügyi ügyszak

1. A Tribunale di Trani (Olaszország) által 2010. január 13-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-20/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Ellentétes-e az 1999/70/EK irányelvben foglalt keretmegállapodás 8. szakaszának (3) bekezdésével a (2001. évi 368. sz. d. lgs. 2. cikkének (1a) bekezdésében előírthoz hasonló) nemzeti szabályozás, amely az ESZSZ, az UNICE és a CEEP által a határozott ideig tartó munkajogviszonyról kötött keretmegállapodásról szóló, 1999. június 28-i 1999/70/EK tanácsi irányelv végrehajtása keretében a nemzeti jogrendszerbe egyfajta „akauzális” tényállást vezetett be a Poste Italiane SpA munkavállalóinak határozott idejű munkaviszonya vonatkozásában?

2. A határozott időre szóló munkaszerződésekre vonatkozó korábbi szabályozás kedvezőtlenebb irányú módosításának indokolása céljából, továbbá az 1999/70/EK irányelvben foglalt keretmegállapodás 8. szakaszának (3) bekezdése szerinti tilalom alkalmazásának megakadályozása érdekében elégséges-e, ha a nemzeti jogalkotó bármiféle célkitűzés elérésére törekszik — amennyiben az az említett irányelv végrehajtásától eltérő célkitűzés —, vagy pedig szükséges az, hogy e célkitűzés ne csupán legalább az azzal körülbelül egyenértékű védelemre legyen érdemes, amely vonatkozásában szankciókat írnak elő, hanem az is, hogy e célkitűzést kifejezetten „kinyilvánítsák”?

3. Az 1999/70/EK irányelvben foglalt keretmegállapodás 3. szakaszának (1) bekezdésével ellentétes-e a (2001. évi 368. sz. d. lgs. 2. cikkének (1a) bekezdésében előírthoz hasonló) olyan nemzeti szabályozás, amely az ESZSZ, az UNICE és a CEEP által a határozott ideig tartó munkajogviszonyról kötött keretmegállapodásról szóló, 1999. június 28-i 1999/70/EK tanácsi irányelv végrehajtása keretében a nemzeti jogrendszerbe egyfajta „akauzális” tényállást vezetett be a Poste Italiane SpA munkavállalóinak határozott idejű munkaviszonya vonatkozásában?

4. Ellentétes-e a hátrányos megkülönböztetés tilalma és az egyenlőség általános közösségi elveivel a (2001. évi 368. sz. d. lgs. 2. cikkének (1a) bekezdésében előírthoz hasonló) olyan nemzeti szabályozás, amely az ESZSZ, az UNICE és a CEEP által a határozott ideig tartó munkajogviszonyról kötött keretmegállapodásról szóló, 1999. június 28-i 1999/70/EK tanácsi irányelv végrehajtása keretében a nemzeti jogrendszerbe egyfajta „akauzális” tényállást vezetett be, amely hátrányos helyzetbe hozza a Poste Italiane SpA munkavállalóit, valamint e társasághoz viszonyítva az ugyanezen ágazatban vagy más ágazatokban működő más vállalkozásokat is?

5. Ellentétes-e az [EK] 82. cikk (1) bekezdésével, továbbá az [EK] 86. cikk (1) és (2) bekezdésével a (2001. évi 368. sz. d. lgs. 2. cikkének (1a) bekezdésében előírthoz hasonló) olyan nemzeti szabályozás, amely az ESZSZ, az UNICE és a CEEP által a határozott ideig tartó munkajogviszonyról kötött keretmegállapodásról szóló, 1999. június 28-i 1999/70/EK tanácsi irányelv végrehajtása keretében a nemzeti jogrendszerbe egy, kizárólag a (teljes egészében köztulajdonban lévő) Poste Italiane SpA javát szolgáló „akauzális” tényállást vezetett be, ekként erőfölény kihasználását képező helyzetet valósítva meg?

6. Az előző kérdésekre adandó igenlő válasz esetén, a nemzeti bíróságnak kötelessége-e, hogy ne alkalmazza a közösségi joggal ellentétes nemzeti jogszabályt (illetve mellőzze annak alkalmazását)?

2. Az Arbeitsgericht Siegburg (Németország) által 2010. február 12-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-86/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Úgy kell-e értelmezni a 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv 6. cikkét, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely lehetővé teszi, hogy a vállalkozás működéséhez kapcsolódó indokkal elbocsátandó munkavállalók kiválasztása során a kiegyensúlyozott korstruktúra biztosítása érdekében korcsoportokat képezzenek, és az összehasonlítható munkavállalók közötti kiválasztást oly módon hajtsák végre, hogy az adott korcsoportból kiválasztandó munkavállalók számának az elbocsátandó összehasonlítható munkavállalók teljes számához viszonyított aránya az adott korcsoportban foglalkoztatott munkavállalók számának a vállalkozás összehasonlítható munkavállalói teljes számához viszonyított arányának felel meg?

3. A Tribunal d'instance de Dax (Franciaország) által 2010. február 22-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (C-97/10. sz. ügy) (C-98/10. sz. ügy) (C-99/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: francia

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Egy kiterjesztett kollektív szerződés, amely az egészségügyi költségek kiegészítő visszatérítése egységes rendjének kezelésére vonatkozó kizárólagos jogot biztosít (jelen esetben az AG2R Prévoyance intézet számára), sérti-e az EK-Szerződés 82. cikkét, mivel e szerződés nem írja elő, sőt kifejezetten kizárja az említett rendszerbe való belépés alóli felmentés lehetőségét (amennyiben a közösségi versenyszabályok alkalmazása nem akadályozza az AG2R Prévoyance intézetre bízott feladatok végrehajtását)?

4. Az Oberste Berufungs- und Disziplinarkommission (Ausztria) által 2010. február 23-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-101/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Közvetlenül alkalmazandó volt-e az egyrészlől az Európai Közösségek és azok tagállamai, másrészlől a Bolgár Köztársaság közötti társulás létesítéséről szóló Európa-megállapodás 38. cikkének (1) bekezdése a 2004. január 2-ától 2006. december 31-ig tartó időszakban, egy bolgár állampolgárnak az ügyvédjelölti névjegyzékbe való bejegyzésére vonatkozó eljárásban?

Amennyiben az első kérdésre igenlő válasz adandó:

2. Az egyrészlől az Európai Közösségek és azok tagállamai, másrészlől a Bolgár Köztársaság közötti társulás létesítéséről szóló Európa-megállapodás 38. cikkének (1) bekezdésével ellentétes volt-e az osztrák Rechtsanwaltsordnung 30. §-a (1) és (5) bekezdésének — miszerint a bejegyzéshez többek között az osztrák vagy ezzel azonos elbírálás alá eső állampolgárságot kell bizonyítani — egy osztrák ügyvédnél foglalkoztatott bolgár állampolgár 2004. január 2-án benyújtott bejegyzési kérelmére, az osztrák Rechtsanwaltsordnung 15.§-ának (3) bekezdése szerinti igazolvány kiállítására, valamint a kérelemnek az egyéb feltételek fennállása és az osztrák letelepedési és munkavállalási engedéllyel való rendelkezés ellenére kizárólag az állampolgárságra alapított elutasítására történő alkalmazása?

5. A Tribunale Ordinario di Venezia (Olaszország) által 2010. február 26-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-108/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. A 77/187/EGK tanácsi irányelvet, és/vagy a 2001. március 12-i 2001/23/EK irányelvet, illetve bármely más alkalmazandó közösségi szabályozást úgy kell-e értelmezni, hogy azok alkalmazhatók az állami iskolákban takarítási és karbantartási kiegészítő szolgáltatásokat végző személyzetnek a (helyi és tartományi) önkormányzatoktól állami szervekhez történő áthelyezése tényállására, amikor is az

áthelyezés nem csak a tevékenységek és az alkalmazott személyzettel (altisztek) meglévő jogviszonyok átvételét, hanem az ugyanezen szolgáltatások nyújtása céljából magánvállalkozásokkal kötött közszolgáltatási szerződések átvételét is maga után vonta?

2. (A 2001/23/EK irányelv keretében a 98/50/EK irányelvvel egységes szerkezetbe foglalt) 77/187/EGK irányelv 3. cikke (1) bekezdésének első francia bekezdése szerinti munkaviszony folyamatosságát úgy kell-e értelmezni, hogy a szolgálati időhöz kapcsolódó, az új munkáltatónál alkalmazott pénzbeli kifizetéseknél figyelembe kell venni az áthelyezett személyzet által ledolgozott éveket, beleértve az áthelyezőnél ledolgozottakat is?

3. A 77/187/EGK irányelvet és/vagy az 1998. június 29-i 98/50/EK irányelvet és a 2001. március 12-i 2001/23/EK irányelvet úgy kell-e értelmezni, hogy az új munkáltatóhoz áthelyezett munkavállalók jogai között szerepelnek a munkavállaló javára az áthelyezőnél keletkezett előnyök, mint például a szolgálati idő, ha ehhez — az új munkáltatónál hatályban lévő kollektív szerződés értelmében — gazdasági jellegű jogok kapcsolódnak?

4. A hatályos közösségi jognak az Európai Unióról szóló szerződés (Lisszaboni Szerződés 1. cikkének (8) bekezdésével módosított, és az Európai Unióról szóló szerződés 46. cikkében hivatkozott) 6. cikkének (2) bekezdésében — az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezmény 6. cikkével és az Európai Unió 2000. december 7-én Nizzában kihirdetett alapjogi chartájának a Lisszaboni Szerződésbe foglalt 46. és 47. cikkével, valamint 52. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben — garantált olyan általános jogelveit, mint a jogbiztonságot, a bizalomvédelmet, a fegyveregyenlőséget, a hatékony jogi védelmet, a független bírósághoz és — általánosságban — a tisztességes eljáráshoz való jogot úgy kell-e értelmezni, mint amelyekkel ellentétes az, hogy az olasz állam jelentős időszak (5 év) eltelte után olyan autentikus értelmező jogszabályt bocsát ki, amely nem áll összhangban az értelmezendő rendelkezéssel, és ellentétes a nemzeti jogszabályok értelmezésére jogosult szerv által adott állandó és egységes értelmezéssel, amely rendelkezés egyébként azon jogviták eldöntése tekintetében releváns, amelyekben az olasz állam félként vesz részt?

Polgári ügyszak

1. A Bundesgerichtshof (Németország) által 2009. december 9-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-509/09. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. A személyiségi jogok valamely internetes honlap tartalma általi (lehetséges) megsértése esetén a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 44/2001 rendelet) 5. cikkének 3. pontjában foglalt „ahol a káresemény [...] bekövetkezhet” fordulatot úgy kell-e értelmezni, hogy

- az érintett bármely olyan tagállam bírósága előtt előterjeszthet a honlap üzemeltetőjével szemben abbahagyásra kötelezés iránti keresetet, ahol a honlap letölthető, függetlenül attól, hogy az üzemeltető melyik tagállamban telepedett le, vagy

- a honlap üzemeltetőjének letelepedése szerinti tagállamon kívüli bíróság joghatósága megállapításának az a feltétele, hogy a műszakilag lehetséges letölthetőségen túlmenően a kifogásolt tartalomnak vagy a honlapnak a bíróság államához való sajátos kötődése (belföldi kötődés) álljon fenn?

2. Ha ilyen sajátos belföldi kötődés szükséges: Milyen szempontok szerint határozható meg ez a kötődés?

Attól függ a belföldi kötődés, hogy a kifogásolt honlap az üzemeltető rendelkezésének megfelelően célzottan a bíróság államának internetfelhasználóira (is) irányul-e, vagy elegendő, hogy a honlapról letölthető információk objektív kötődést mutassanak a bíróság államához abban az értelemben, hogy az ellentétes érdekeknek — a felperes személyiségi jogainak tiszteletben tartásához fűződő érdekének és az üzemeltető honlapja kialakításához és a tájékoztatáshoz fűződő érdekének — az összeütközése

az egyedi eset körülményei, különösen a kifogásolt honlap tartalma alapján a bíróság államában ténylegesen bekövetkezett vagy bekövetkezhet?

Függ-e a különös belföldi kötődés megállapítása a kifogásolt honlapnak a bíróság államában történő letöltéseinek számától?

3. Ha a bíróság joghatóságának megállapításához nem szükséges a különös belföldi kötődés, vagy ha a megállapításához elegendő, hogy a kifogásolt információk objektív kötődést mutatnak a bíróság államához abban az értelemben, hogy az ellentétes érdekek összeütközése a bíróság államában az egyedi eset körülményei, különösen a kifogásolt honlap tartalma alapján ténylegesen bekövetkezett vagy bekövetkezhet, és a különös belföldi kötődés megállapításának nem feltétele a kifogásolt honlapnak a bíróság államában történő minimális számú letöltése:

A belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: e-kereskedelmi irányelv) (2) 3. cikkének (1) és (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy

- e rendelkezéseknek kollíziós jelleget kell tulajdonítani abban az értelemben, hogy a nemzeti kollíziós szabályok háttérbe szorításával a magánjog területén is a származási országban hatályos jog kizárólagos alkalmazását rendelik el, vagy

- e rendelkezések esetében anyagi jogi szintű korrekcióról van szó, amely a nemzeti kollíziós szabályok szerint alkalmazandónak nyilvánított jog anyagi jogi következményét tartalmilag módosítja, és a származási ország rendelkezéseire korlátozza?

Abban az esetben, ha az e-kereskedelmi irányelv 3. cikkének (1) és (2) bekezdése kollíziós jellegű:

A hivatkozott rendelkezések csupán a származási országban hatályos anyagi jog kizárólagos alkalmazását vagy az ott hatályos kollíziós szabályok alkalmazását is elrendelik, amelynek következményeként megmarad annak lehetősége, hogy a származási ország joga a rendeltetési ország jogára utaljon?

2. A Supreme Court of the United Kingdom (Egyesült Királyság) által 2010. február 8-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-71/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

„A 2003/4/EK tanácsi irányelv tekintetében, ha valamely hatóság olyan környezeti információt birtokol, amelynek a közzététele több kivétel által védett különböző érdekeket sért (a jelen esetben a 4. cikk (2) bekezdésének b) pontja által védett közbiztonsághoz fűződő érdeket, és a 4. cikk (2) bekezdésének e) pontja által védett szellemi tulajdonjogokhoz fűződő érdeket), de a kivételek külön-külön történő vizsgálata esetén e közzététel az adott érdeket nem sértené olyan mértékben, hogy az a közzétételhez fűződő közérdekhez képest elsőbbségben részesüljön, megköveteli-e az irányelv a két kivétel által védett különböző érdekek összekapcsolását és a közzétételhez fűződő közérdekkel szembeni együttes mérlegelését magában foglaló további vizsgálatot?”

3. A Juzgado de lo Mercantil de Pontevedra (Spanyolország) által 2010. február 11-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-83/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Megszorítóan kell-e értelmezni a „járat törlésének” az említett rendelet 2. cikkének 1) pontjában meghatározott fogalmát, azaz a járat tervezett indulásának elmaradását kell-e érteni alatta, vagy minden olyan körülményt, amelynek folytán a helyfoglalással érintett járat ugyan felszáll, de nem érkezik meg a célállomásra, ideértve az indulási repülőterre történő, műszaki problémák által indokolt kényszerű visszatérést?

2. Úgy kell-e értelmezni a „további kártalanításnak” az említett rendelet 12. cikkében szereplő fogalmát, hogy annak értelmében a járat törlése esetén a nemzeti bíróság nem vagyoni kárra is kiterjedő kártérítést is megítélhet a nemzeti szabályozás és ítélkezési gyakorlat szerződésszegésekkel kapcsolatosan kialakított feltételrendszere alapján, vagy (ha) épp ellenkezőleg, az említett kártalanítás

kizárólag az utasok megfelelően igazolt — és a 261/2004/EK rendelet 9. és 10. cikkében megköveteltekkel ellentétesen a légitársaság által kielégítően meg nem térített — költségeinek feleltethető meg, abban az esetben is, ha e rendelkezésekre nem történt hivatkozás, vagy végső soron a további kártalanítás fogalmának e két értelmezése összhangban áll egymással?

4. A Rechtbank van eerste aanleg te Brussel (Belgium) által 2010. február 17-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-89/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Gátolja-e a közösségi jog a nemzeti bíróságot abban, hogy a nemzeti jogrendben az állammal szembeni követelések tekintetében előírt ötéves elévülési időt azon követelésekre alkalmazza, amelyek a tagállam nem csak részben jogellenes, hanem ugyanakkor a közösségi joggal is részben összeegyeztethetetlen vegyes támogatási és adózási rendszere alapján kivetett, az e rendszert felváltó és a Bizottság végleges határozata által a közösségi joggal — azt az esetet kivéve, ha a díjakat a vonatkozó határozat elfogadását megelőző időszakra visszaható hatállyal vetik ki — összeegyeztethetőnek nyilvánított új támogatási és díjfizetési rendszer hatálybalépése előtt megfizetett adók visszatérítésével kapcsolatosak?

2. Gátolja-e a közösségi jog a tagállamot abban, hogy védekezésként az általános nemzeti joghoz képest számára különösen kedvező nemzeti elévülési időkre hivatkozzon a valamely egyén által vele szemben az egyén EK-Szerződésből eredő jogainak megvédése iránt indított eljárásban a nemzeti bíróság által előterjesztetthez hasonló esetben, amelyben e különösen kedvező nemzeti elévülési idők következményeként lehetetlenné válik a nem csak részben jogellenes, hanem ugyanakkor a közösségi joggal is részben összeegyeztethetetlen vegyes támogatási és adózási rendszer alapján a tagállamnak megfizetett adók visszakövetelése, jöllehet a közösségi joggal való összeegyeztethetlenséget az akkori Európai Közösségek Bírósága csak e különösen kedvező elévülési idők lejártát követően állapította meg, még ha a jogellenesség már korábban is fennállt?

5. A Judecătoria Fociani (Romania) által 2010. február 24-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-102/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: román

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. a 136/1995. sz. törvény 40a. cikkének és a Comisia de Supraveghere a Asigurărilor (biztosításfelügyeleti bizottság) 3111/2004. sz. rendelete 1–6. cikkének — különösen a 3. és 6. cikknek — a 136/1995. sz. törvény 10. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett rendelkezései sértik-e az EUMSZ 169. cikk (a korábbi EK 153.cikk) rendelkezéseit;

2. amennyiben valamely tagállam nemzeti szabályozása előírja, hogy a károsult félnek a gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés alapján nincs joga kártérítésre azokban az esetekben, amikor a balesetet szándékosan okozták, a baleset olyan magatartás elkövetése esetén következik be, amely a közúti közlekedésről szóló törvény rendelkezései által büntetőjogilag, szándékos bűncselekményként büntetendő, a baleset akkor következik be, mikor a bűncselekményt szándékosan elkövető megpróbál elmenekülni a rendészeti szervek elől, a kár bekövetkezéséért felelős személy a biztosított beleegyezése nélkül vezette a járművet, e rendelkezések nem túlságosan szigorúak-e a kitűzött cél megvalósításához (így a szociális védelem megvalósításához, vagyis annak biztosításához, hogy a károsult fél kártérítésre legyen jogosult a tulajdonában lévő dolog megsemmisülése esetén), és túllépik-e az ennek eléréséhez szükséges mértéket;

3. a 2) kérdésre adott nemleges válasz esetén az elrendelt korlátozás hátrányosan megkülönböztetett helyzetbe hozza-e a károsult felet az EU más tagállamainak állampolgáraihoz képest, akik kizárólag a 84/5/EGK irányelv 2. cikke (1) bekezdésének első, második és harmadik francia-bekezdésében előírt esetekben vannak kizárva a kártérítésből;

4. a biztosított kockázatból való ilyen, a nemzeti szabályozás által előírt kizárások az EUMSZ 49. cikk (a korábbi EK 43. cikk), illetve az EUMSZ 56. cikk (a korábbi EK 49. cikk) szerinti letelepedés,

illetve szolgáltatásnyújtás szabadságának korlátozását jelentik-e a 92/49/EGK irányelvvel összefüggésben;

5. jogellenesnek és a gépjármű-felelősségbiztosításról szóló irányelvek preambulumbekzdéseivel ellentétesnek tekinthető-e az, ha egy európai uniós tagállam nemzeti szabályozása előírja, hogy a közlekedési baleset elszenvedője kérheti — a további esetleges költségei mellett — a felelős személytől a javításból vagy szükség szerint a személygépkocsi kicseréléséből eredő költségei megtérítését, a biztosító felmentése a károsult fél kára megtérítésének kötelezettsége alól egy közlekedési balesetet követően annak kezdeti szakaszában (azonnal a baleset bekövetkezését követően) úgy, hogy ezt követően — a jogvita megoldása, illetve különösen a kárért felelős személy meghatározása módjának függvényében — elindítható a megtérítési kereset a hatékony és gyors kárrendezés elősegítése, valamint a költséges bírósági eljárás lehetséges elkerülése érdekében, amely a feleket a jogaik érvényesítésére lehetetlen helyzetbe hozhatja, akkor is, amikor a 2003/8/EK tanácsi irányelv, illetve az R(81)7 és a 93/1 ajánlások rendelkezéseinek alkalmazására kerül sor;

6. az 5) kérdésre adott nemleges válasz esetén ez ellentmond-e a 2005/14/EK irányelv (21) preambulumbekzdése rendelkezéseinek;

7. a felperes kártérítésből történő kizárása jelen ügyben a gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés alapján természetét tekintve olyan-e, amely hátrányosan megkülönbözteti a felperest más személyekhez képest, akik akkor is kapnának kártérítést, ha a kárért felelős személy ismeretlen lenne, illetve nem lenne biztosított, figyelembe véve azt, hogy a felperes mind kötelező, mind önkéntes gépjármű-felelősségbiztosítást kötött meglehetősen magas összegben, anélkül azonban, hogy a javai bármely módon védelmet élveznének;

8. a nemzeti bíróság rendelkezik-e kizárólagos hatáskörrel annak meghatározására, hogy egy szervezet, mint az érintett biztosító társaság, megfelel-e az összes feltételnek, amely lehetővé teszi, hogy vele szemben olyan irányelv rendelkezéseire hivatkozzanak, amely közvetlen hatállyal rendelkezik, és igenlő válasz esetén melyek a vonatkozó feltételek ebben az értelemben;

9. a 2005/14/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv — különösen (20)-(22) preambulumbekzdésének rendelkezései — nemzeti jogrendbe való átültetésének valamely tagállam általi elmulasztása (mivel az átültetésre rendelkezésre álló határidő 2007. június 11-én lejárt) olyan-e, amely a felperesnek kárt okoz alapvető jogának, vagyis javai védelmének megsértése útján, még ha jelenleg a 2009/103/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül is helyezte a gépjármű-felelősségbiztosításról szóló I-V. irányelveket (72/166/EGK, 84/5/EGK, 90/232/EGK, 2000/26/EK és 2005/14/EK tanácsi irányelv) figyelembe véve azt, hogy a hivatkozott rendelkezések szervesen beépültek az új EK irányelv szövegébe, amely a hatályon kívül helyezett rendelkezéseknél sokkal jobban védi a károsult fél jogait egy közúti balesetet követően;

10. a nemzeti bíróság hivatalból hivatkozhat-e valamely közösségi rendelkezés megsértésére, és kinyilváníthatja-e a biztosított kockázatból történő kizárásra vonatkozó záradék semmisségét abban az esetben, ha a károsult fél, vagyis a fogyasztó nem kapott értesítést a kizárásokkal kapcsolatosan (olyan helyzetekről, amelyek esetén a biztosítás nem lép életbe, ellentétben a 2005/14/EK irányelv rendelkezéseivel), illetve abban az esetben, amikor a biztosító társaság a biztosításokról szóló 136/1995. sz. kerettörvény által előírtakon kívül más kizárásokat is alkalmaz, és mindez akkor is így van-e, ha e semmisségre a bíróság előtt a jogosult nem is hivatkozik, noha a nemzeti szabályozás átültette a 93/13/EK irányelv rendelkezéseit a 193/2000. sz. törvénnyel.

6. A High Court of Ireland által 2010. február 24-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-104/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Feljogosítja-e a 97/80/EK tanácsi irányelv 4. cikkének (1) bekezdése a szakképzésre jelentkezőt — aki úgy ítéli meg, hogy az egyenlő bánásmód elvének vele szembeni alkalmazásának elmulasztása miatt utasították el a szakképzésben való részvételét — arra, hogy információhoz jusson a szóban forgó kurzus többi jelentkezőjének — különösen a felvételt nyert jelentkezőknek — a képesítéséről, hogy így a jelentkező a „bíróság vagy más illetékes hatóság előtt olyan tényekre hivatkoz[haszon], amelyekből közvetlen vagy közvetett megkülönböztetésre lehet következtetni”?

2. Feljogosítja-e a 76/207/EGK tanácsi irányelv 4. cikke a szakképzésre jelentkezőt — aki úgy ítéli meg, hogy megtagadták tőle a szakképzésben „azonos feltételekkel” történő részvételt, és „nemi megkülönböztetés” áldozatává vált a szakképzésben való részvétel szempontjából — arra, hogy a kurzus szervezőjének birtokában lévő információhoz jusson a szóban forgó kurzus többi jelentkezőjének — különösen a felvételt nyert jelentkezőknek — a képesítéséről?

3. Feljogosítja-e a „nemi alapon [történő] hátrányos megkülönböztetés[t]” a szakképzéshez történő „hozzájutás” vonatkozásában megtiltó 2002/73/EK tanácsi irányelv 3. cikke a szakképzésre jelentkezőt — aki azt kifogásolja, hogy „nemi alapon” történő hátrányos megkülönböztetés érte a szakképzésben való részvétel szempontjából — arra, hogy a kurzus szervezőjének birtokában lévő információhoz jusson a szóban forgó kurzus többi jelentkezőjének — különösen a felvételt nyert jelentkezőknek — a képesítéséről?

4. Különbözik-e az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdése szerinti kötelezettség jellege a felek általi peranyag-szolgáltatás elvére épülő kontradiktórius igazságszolgáltatási rendszerű tagállamban (a bírói kezdeményezésen alapuló igazságszolgáltatási rendszerével összehasonlítva), és ha igen, mely tekintetben?

5. A fent említett irányelvek által biztosított információkhoz való hozzáférés jogát csorbíthatja-e a bizalmas kezelésre vonatkozó nemzeti és európai jogszabályok alkalmazása?

7. A Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia) által 2010. március 4-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-119/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. a) A (3.1. pont iv. alpontja szerint) megjelöléssel ellátott csomagolás pusztán „feltöltése” e megjelölésnek a védjegyirányelv 5. cikke szerinti, gazdasági tevékenység körében való használatának tekintendő-e akkor is, ha a feltöltés más megbízásából, más részére teljesített szolgáltatás e megbízó árujának megkülönböztetése érdekében?

b) Van-e jelentősége az 1.a) kérdés megválaszolása szempontjából annak, hogy a védjegyirányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) vagy b) pontja szerinti jogsértés áll-e fenn?

2. Az 1.a) kérdésre adandó igenlő válasz esetén a megjelölés használatát akkor is meg lehet-e tiltani a védjegyirányelv 5. cikke alapján a Benelux-térségben, ha a megjelöléssel ellátott árut kizárólag a) a Benelux-térségen b) az Európai Unió kívüli államokba történő exportra szánják, és azt az adott területen belül — az árut feltöltő vállalkozáson kívül — a vásárlóközönség nem észlelheti?

3. A 2. kérdésre (a) vagy b) pontjára) adandó igenlő válasz esetén milyen mércét kell akkor alkalmazni a védjegybitorlás vizsgálata során: egy (szokásosan tájékozott, figyelmes és körültekintő) Benelux-térségbeli (illetve európai unióbeli átlag-) fogyasztó — aki ráadásul adott körülmények között csupán fiktíven vagy absztrakt módon határozható meg — észlelése irányadó-e, vagy e tekintetben egy másik mércéből kell kiindulni, például egy abból az államból származó fogyasztó észleléséből, amelybe az árut exportálják?

8. A Corte di Appello di Torino (Olaszország) által 2010. március 15-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-135/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. A közösségi jogrendben közvetlenül alkalmazandó-e a szomszédos jogokról szóló 1961. október 26-i Római Egyezmény, a TRIPS Egyezmény (The Agreement on Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights), és a WIPO (World Intellectual Property Organization) előadásokról és hangfelvételekről szóló szerződése (WPPT)?

2. Magánszemélyek között közvetlenül alkalmazandók-e a fent nevezett egységes nemzetközi jogi jogforrások?

3. A „nyilvánossághoz közvetítésnek” az idézett egyezményjogi szövegekben foglalt fogalma megegyezik-e annak a 92/100/EK és 2001/29/EK irányelvekben foglalt közösségi jogi fogalmával, nemleges válasz esetén pedig melyik jogforrás irányadó?

4. „Nyilvánossághoz közvetítésnek” vagy „nyilvánosság számára hozzáférhetővé tételnek” minősül-e a 2001/29/EK irányelv 3. cikke (2) bekezdése b) pontjának értelmében az, ha szabadfoglalkozású, gazdasági tevékenységet végző fogorvosi magánrendelőkből ingyenesen hangfelvételeket sugároznak a páciensek számára, anélkül hogy e személyek akaratakat kinyilvánították volna e tekintetben?

5. A hangfelvétel-előállítók számára keletkeztet-e jogot díjazásra az ilyen sugárzási tevékenység?

9. A Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia) által 2010. március 17-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-139/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Ellentétes-e a 44/2001 rendelet 45. cikkével, ha az e rendelet 43. vagy 44. cikke alapján benyújtott jogorvoslat tárgyában dönteni hivatott bíróság a végrehajthatóságot megállapító határozatot olyan, az e rendelet 34. és 35. cikkében említettektől eltérő ok alapján utasítja el vagy vonja vissza, amelyre a végrehajthatóvá nyilvánított határozat végrehajtásával szemben hivatkoznak, és amely e határozat meghozatalát követően merült fel, mint például az az ok, miszerint a határozatnak eleget tettek?

Közigazgatási ügyszak

1. A Fővárosi Bíróság (Magyar Köztársaság) által 2010. január 13-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-21/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: magyar

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Értelmezhető-e a 1257/1999/EK tanácsi rendelet 22. cikke, illetve a 817/2004/EK bizottsági rendelet 68. cikke oly módon, hogy a 1257/1999/EK tanácsi rendelet 22. cikkében meghatározott agrár-környezetgazdálkodási támogatás gyepgazdálkodási célprogramjai esetében a 817/2004/EK rendelet 68. cikke szerinti ENAR adatbázisban lévő adatok ellenőrzését ki kell terjeszteni az élőállat sűrűségi feltételt meghatározó területalapú támogatásokra is?

2. Értelmezhető-e a két fenti jogszabály oly módon, hogy ahol a támogatás feltétele az élőállat sűrűség, de a támogatás nem állatalapú, ott is alkalmazni kell az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer keresztellenőrzéseit?

3. Értelmezhető-e úgy a fenti jogszabályok, hogy vizsgálhatja, illetve köteles vizsgálni a hatóság a területalapú támogatások megítélése során az ENAR rendszertől függetlenül a támogatási feltételek tényleges meglétét?

4. A fenti jogszabályok értelmezése alapján milyen ellenőrzési kötelezettséget jelent az eljáró hatóságok számára a fenti közösségi jogszabályokban foglalt ellenőrzési, illetve keresztellenőrzési kötelezettség? Szűkíthető-e ez az ellenőrzés kizárólag az ENAR rendszerben foglaltak vizsgálatára?

5. Terheli-e a fenti jogszabályok alapján a tagállami hatóságot a támogatási feltételek vonatkozásában (pl. az ENAR bejelentési kötelezettségről) tájékoztatási kötelezettség? Ha igen, milyen módon és mértékben?

2. A Bundesverwaltungsgericht (Németország) által 2010. február 2-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-53/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni a legutóbb a 1137/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeinek ellenőrzéséről szóló, 1996. december 9-i 96/82/EK tanácsi irányelv — a Seveso II irányelv — 12. cikkének (1) bekezdését, hogy a tagállamok abban foglalt kötelezettségeinek — különösen azon kötelezettségnek, hogy a terület-felhasználásra vonatkozó politikájukban és e politika végrehajtásánál hosszabb távon figyelembe vegyék azt az igényt, hogy megfelelő távolságot tartsanak egyrészt az irányelv alkalmazási körébe tartozó üzemek és másrészt a középületek között — címzettjei azon tervezési hatóságok,

akiknek a terület-felhasználásról az érintett köz- és magánérdekek mérlegelésével dönteniük kell, vagy azok az építési engedélyezési hatóságok is címzettjei e rendelkezésnek, amelyeknek mérlegelést nem engedő határozatot kell hozniuk valamely projekt már összefüggően beépített településrészen történő engedélyezéséről?

2. Ha a Seveso II irányelv 12. cikke (1) bekezdésének azon építési engedélyezési hatóságok is címzettjei, amelyeknek mérlegelést nem engedő határozatot kell hozniuk valamely projekt már összefüggően beépített településrészen történő engedélyezéséről:

Magukban foglalják-e az említett kötelezettségek olyan középület létesítése engedélyezésének tilalmát, amely — a tervezésre vonatkozó alapelvekből kiindulva — nem tart megfelelő távolságot valamely meglévő üzemtől, ha az üzemtől nem vagy nem sokkal messzebb már több hasonló középület van, az üzemeltetőnek az új projekt következtében nem kell a balesetek következményeinek korlátozását célzó további követelményekkel számolnia, és az egészséges lakhatási és munkakörülmények biztosítottak?

3. Az e kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

Kellően figyelembe veszi-e a távolságtartás követelményét az a törvényi szabályozás, amely szerint az előző kérdésben említett feltételek mellett a középület létesítését kötelezően engedélyezni kell?

3. A Cour d'appel de Bruxelles (Belgium) által 2010. február 5-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-70/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: francia

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. A 2001/29 és a 2004/48 irányelvek, összefüggésben értelmezve a 95/46, 2000/31 és 2002/58 irányelvekkel, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményre való figyelemmel megengedik-e a tagállamoknak, hogy felhatalmazzák az alapeljárásban eljáró nemzeti bíróságot arra, hogy az Internet-hozzáférést nyújtó szolgáltatót arra kötelezze, hogy teljes ügyfélköre vonatkozásában *in abstracto* és megelőző jelleggel, kizárólag saját költségére és időbeli korlátozás nélkül valamennyi, szolgáltatásán áthaladó — kimenő és bejövő — elektronikus közlést szűrő rendszert működtessen, különösen a „peer to peer” szoftverek vonatkozásában, annak érdekében, hogy rendszerében azonosíthassa az olyan zeneművet, filmet vagy audiovizuális alkotást tartalmazó elektronikus adatfájlokat, amelyekre nézve a felperes állítása szerint jogokkal rendelkezik, majd blokkolja ezek átvitelét, akár a lekérés, akár az elküldés szintjén, pusztán a következő jogszabályi rendelkezés alapján: „Emellett (a nemzeti bíróság) eltilthatja a jogsértő magatartástól azokat a közvetítőket, akiknek szolgáltatásait harmadik személy a szerzői vagy szomszédos jogok megsértése céljából veszi igénybe”?

2. Amennyiben az 1. kérdésre adott válasz igenlő, az említett irányelvek arra kötelezik-e a nemzeti bíróságot, hogy alkalmazza az arányosság elvét, amikor a kért intézkedés hatékonyságáról, illetve elrettentő jellegéről kell döntenie az olyan közvetítő jogsértő magatartástól való eltiltására irányuló kérelem ügyében, akinek szolgáltatásait harmadik személyek a szerzői jogok megsértése céljából veszik igénybe?

4. A Bundesfinanzhof (Németország) által 2010. február 11-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-79/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelv 14. cikke (1) bekezdése b) pontjának első mondatát, hogy a magánjellegű, kedvtelési célú repülés adókedvezményből való kizárását jelenti az, hogy a légi közlekedés által üzemanyagként felhasznált energiatermékekre vonatkozó adómentességet csak légi fuvarozók számára kell biztosítani, vagy az adómentességet a légi közlekedésben felhasznált valamennyi üzemanyagra ki kell terjeszteni, amennyiben a repülőgép használata jövedelemszerzési célt szolgál?

2. Úgy kell-e értelmezni az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelv 15. cikke (1) bekezdésének j) pontját, hogy a rendelkezés azon üzemanyagokra is vonatkozik, amelyek a repülőgép valamely repülőgépzemhez és onnan vissza történő repüléséhez szükségesek, vagy a kedvezmény lehetősége csak azon vállalkozásokra vonatkozik, amelyek tulajdonképpen üzleti célja légi járművek gyártása, fejlesztése, tesztelése vagy karbantartása?

3. Úgy kell-e értelmezni az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelv 11. cikkének (3) bekezdését, hogy a magán- és üzleti célra is használt repülőgép karbantartó és oktató repülésekre való használata során (eredeti 3. o.) az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelv 14. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerint az üzleti felhasználásra vonatkozóan arányos adómentességet kell biztosítani az e repülések során felhasznált üzemanyagra?

4. A 3. kérdésre adandó nemleges válasz esetén: a 2003/96/EK irányelv 11. cikke (3) bekezdésének az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelv 14. cikke (1) bekezdésének b) pontja keretében való alkalmazhatatlanságából lehet-e arra következtetni, hogy a repülőgép magán- és üzleti célú, karbantartó és oktató repülésekre való vegyes felhasználása esetén nem kell adómentességet biztosítani?

5. A 3. kérdésre adandó igenlő válasz esetén vagy ha az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelv valamely más rendelkezéséből ennek megfelelő jogkövetkezmény következik: milyen szempontokat és milyen tárgyidőszakot kell az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelv 11. cikkének (3) bekezdése értelmében vett egyes felhasználástípusok arányára vonatkozó rendelkezés alapjául venni karbantartó és oktató repülések esetében?

5. A Tribunal Supremo (Spanyolország) által 2010. február 12-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-85/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni a távközlési szolgáltatások terén az általános felhatalmazásokra és az egyedi engedélyekre vonatkozó közös szabályozási keretről szóló, 1997. április 10-i 97/13/EK európai parlamenti és a tanácsi irányelv 11. cikkének (2) bekezdését, és különösen a szűkös erőforrások optimális felhasználását biztosító és az újító szolgáltatásokat ösztönző követelményeket, hogy annak nem felel meg az a nemzeti szabályozás, amely az ilyen jellegű erőforrásokra kivetett díjat (a rádiófrekvenciák használatáért fizetendő díjból) elvlasztja azon különös céltól, amely vonatkozásában meghatározásra került (a távközlés területén folytatott kutatás és fejlesztés, továbbá a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítésének finanszírozása), és helyette nem határoz meg újabb célt?

2. Az említett 11. cikk (2) bekezdésével, és különösen a szűkös erőforrások optimális felhasználását biztosító és az újító szolgáltatásokat ösztönző követelményekkel ellentétes-e az a nemzeti szabályozás, amely minden indokolás nélkül, jelentősen megemeli a DCS-1800 digitális rendszerek után fizetendő járulék összegét, ugyanakkor azt változatlanul hagyja az olyan, első generációs analóg rendszerek esetében, mint amilyen a TACS?

6. A Bundesfinanzhof (Németország) által 2010. február 17-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-93/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. A tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv 2. cikke 1. pontjának, valamint 4. cikkének értelmezése tekintetében: A bizonytalan követeléseknek a követelésbehajtás és a kiesési kockázat átvállalásával

megvalósuló engedményezése abban az esetben is ellenszolgáltatás fejében nyújtott szolgáltatásnak és a követelés engedményesének gazdasági tevékenységének minősül, ha az ellenszolgáltatás

— nem a követelések névértéke alapján, a követelésbehajtás és a kiesési kockázat átvállalásáért megállapított átalányösszegű csökkentés mellett kerül kiszámításra, hanem

— a mindenkori követelés vonatkozásában becsült kiesési kockázathoz igazodik, és a követelésbehajtás a kiesési kockázathoz kapcsolódó csökkentéshez képest csupán alárendelt jelentőséggel bír?

2. Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén, a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv 13. cikke B. része d) pontja 2. és 3. alpontjának értelmezése tekintetében:

a) Adómentes-e banki garancia vagy fedezet nyújtásaként, a követelés engedményese által a bizonytalan követeléseknek jelentősen a követelések névértéke alatti ellenszolgáltatás fejében való megszerzésével valósul meg?

b) Adómentes kockázátátvállalás esetén: A követelésbehajtás egységes szolgáltatás részeként, illetve mellékszolgáltatásként adómentes, vagy önálló szolgáltatásként adóköteles-e?

3. Az első kérdésre adandó igenlő válasz és adóköteles szolgáltatás esetén a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv 11. cikke A. része a) pontjának értelmezése tekintetében: A felek által feltételezett vagy a tényleges behajtási költségekhez igazodik-e az adóköteles szolgáltatásért járó ellenszolgáltatás?

7. A Rechtbank Breda (Hollandia) által 2010. február 17-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-91/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Ellentétes-e a közösségi joggal, különösen az EK 49–EK 55. cikk (jelenleg az Európai Unió működéséről szóló szerződés 56–62. cikke) értelmében vett szolgáltatásnyújtás szabadságának elvével az olyan nemzeti törvényi szabályozás, amelynek alapján a más tagállamban nyilvántartásba vett és bérbe vett járművet Hollandiában használó, Hollandiában lakó vagy letelepedett személy a holland közutak e járművel történő használatának megkezdésekor olyan adót köteles fizetni, amelyet először teljes összegben vetnek ki, és amelynek a túlfizetés körébe tartozó részét később, a holland közutak használatának befejezését követően kamatok nélkül térítik vissza, miáltal a fizetendő és a megfizetett összeg végeredményben a hollandiai használat időtartamának felel meg?

2. Igazolható-e az említett törvényi szabályozás, ha arra az EK 49–EK 55. cikk (jelenleg az Európai Unió működéséről szóló szerződés 56–62. cikke) értelmében vett szolgáltatásnyújtás szabadsága elvének korlátozásaként kell tekinteni, a Hollandiában található valamennyi járművel szembeni egyenlő bánásmóddal, valamint a visszaélésnek és/vagy a belföldi kölcsönzők és ügyfelek fordított irányú hátrányos megkülönböztetésének az (az előző igazoló okkal összefüggő és abból eredő) elkerülésével, tekintettel arra, hogy az adót belföldi bérbeadás esetén is teljes összegben előre kell megfizetni?

8. A Supremo Tribunal Administrativo (Portugália) által 2010. február 22-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-95/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: portugál

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e tekinteni, hogy a 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 47. cikke 2006. január 31. óta közvetlenül alkalmazandó a belső jogban, olyan jogot biztosítva a magánszemélyek számára, amelyre azok a portugál közigazgatási szervekkel szemben hivatkozhatnak?

2. Igenlő válasz esetén a hivatkozott rendelkezés — az irányelv 21. cikkében foglaltak ellenére — alkalmazható-e a II B. mellékletben felsorolt szolgáltatások nyújtására irányuló szerződésekre?

9. A Rechtbank van eerste aanleg te Brussel (Belgium) által 2010. február 22-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-96/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Gátolja-e a közösségi jog a nemzeti bíróságot abban, hogy a nemzeti jogrendben az állammal szembeni követelések tekintetében előírt ötéves elévülési időt azon követelésekre alkalmazza, amelyek a tagállam nem csak részben jogellenes, hanem ugyanakkor a közösségi joggal is részben összeegyeztethetetlen vegyes támogatási és adózási rendszere alapján kivetett, az e rendszert felváltó és a Bizottság végleges határozata által a közösségi joggal — azt az esetet kivéve, ha a díjakat a vonatkozó határozat elfogadását megelőző időszakra visszaható hatállyal vetik ki — összeegyeztethetőnek nyilvánított új támogatási és díjfizetési rendszer hatálybalépése előtt megfizetett adók visszatérítésével kapcsolatosak?

2. Ellentétes-e a közösségi joggal az, hogy — abban az esetben, ha a tagállam adót vet ki a magánszemélyre, aki köteles ezen adót a vele olyan ágazatban kereskedelmi tevékenységet folytató más magánszemélyekre áthárítani, amely tekintetében a tagállam a támogatások és adók később nem csak részben jogellenesnek, hanem a közösségi joggal összeegyeztethetetlennek bizonyult vegyes rendszerét írta elő — az ezen magánszemélyekre a nemzeti rendelkezések értelmében a közösségi joggal összeegyeztethetetlen díjak tagállammal szembeni visszakövetelése tekintetében rövidebb elévülési idő, míg más magánközvetítőre ugyanazon díjak visszakövetelése tekintetében hosszabb elévülési idő vonatkozik, úgyhogy e közvetítő adott esetben olyan helyzetben van, amelyben a követelés vele szemben nem évült el, a tagállammal szemben ellenben elévült, és így a gazdaság más szereplői e közvetítővel szemben érvényesíthetik a követeléseiket, és e közvetítőnek adott esetben garancia iránti keresetet kell indítania a tagállam ellen, az általa közvetlenül a tagállamnak teljesített díjakat azonban a tagállamtól nem követelheti vissza?

3. Gátolja-e a közösségi jog a tagállamot abban, hogy védekezésként az általános nemzeti joghoz képest számára különösen kedvező nemzeti elévülési időkre hivatkozzon olyan eljárásban, amelyet magánszemély indított vele szemben az EK-Szerződésből eredő jogainak megvédése iránt a nemzeti bíróság által előterjesztettekhez hasonló körülmények között, amikor a szóban forgó, különösen kedvező nemzeti elévülési idők következményeként lehetetlenné válik a nem csak részben jogellenes, hanem ugyanakkor a közösségi joggal is részben összeegyeztethetetlen vegyes támogatási és adózási rendszer alapján a tagállamnak megfizetett adók visszakövetelése, jöllehet a közösségi joggal való összeegyeztethetlenséget az akkori Európai Közösségek Bírósága csak e különösen kedvező elévülési idők lejártát követően állapította meg, még ha a jogellenesség már korábban is fennállt?

10. Az Oberste Berufungs- und Disziplinkommission (Ausztria) által 2010. február 23-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-101/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Közvetlenül alkalmazandó volt-e az egyrészt az Európai Közösségek és azok tagállamai, másrészt a Bolgár Köztársaság közötti társulás létesítéséről szóló Európa-megállapodás 38. cikkének (1) bekezdése a 2004. január 2-ától 2006. december 31-ig tartó időszakban, egy bolgár állampolgárnak az ügyvédjelölti névjegyzékbe való bejegyzésére vonatkozó eljárásban?

Amennyiben az első kérdésre igenlő válasz adandó:

2. Az egyrészt az Európai Közösségek és azok tagállamai, másrészt a Bolgár Köztársaság közötti társulás létesítéséről szóló Európa-megállapodás 38. cikkének (1) bekezdésével ellentétes volt-e az osztrák Rechtsanwaltsordnung 30. §-a (1) és (5) bekezdésének — miszerint a bejegyzéshez többek között az osztrák vagy ezzel azonos elbírálás alá eső állampolgárságot kell bizonyítani — egy osztrák ügyvédnél foglalkoztatott bolgár állampolgár 2004. január 2-án benyújtott bejegyzési kérelmére, az osztrák Rechtsanwaltsordnung 15.§-ának (3) bekezdése szerinti igazolvány kiállítására, valamint a kérelemnek az egyéb feltételek fennállása és az osztrák letelepedési és munkavállalási engedéllyel való rendelkezés ellenére kizárólag az állampolgárságra alapított elutasítására történő alkalmazása?

11. A Supremo Tribunal Administrativo (Portugália) által 2010. február 25-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-106/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: portugál

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Úgy kell-e értelmezni a 2006. november 28-i 2006/112/EK irányelv 78. cikke első bekezdésének a) pontját ezen irányelv 79. cikke első bekezdésének c) pontjával összefüggésben, hogy a közösségen belüli termékbeszerzések esetében a 2007. június 29-i 22-A/2007. sz. törvénnyel bevezetett gépjárműadó összegét nem lehet beszámítani a HÉA adóalapjába?

12. Az Administrativen sad Sofia-grad által 2010. február 25-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-107/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: bolgár

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Úgy kell-e értelmezni a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról — közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK tanácsi irányelv 18. cikkének (4) bekezdését és a közös hozzáadottértékadó-rendszerrel szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 183. cikkének első bekezdését, hogy azok az alapeljárás körülményei között lehetővé teszik,

1. hogy az adókijátszás elleni küzdelem céljával elfogadott törvénymódosítás alapján a HÉA visszatérítésének határidejét arra tekintettel, hogy az adóbevallás benyújtásától számított 45 napon belül az érintettnél adóellenőrzést indítottak, az adóellenőrzési határozat meghozatalának napjáig anélkül hosszabbítsák meg, hogy ezen időszak vonatkozásában a visszatérítendő összegre kamatot kellene fizetni, ha egyúttal az alábbi körülmények állnak fenn:

a) az adóvisszatérítésre a törvényben előírt 45 napos határidő e módosítás előtt lejárt, és a visszatérítendő összeg az adóellenőrzés megindítására tekintet nélkül kamatozni kezdett,
b) az adóellenőrzés során a visszatérítendőként kimutatott összeg helyességét állapították meg,
c) az adóalany egyetlen jogi lehetősége e határidő lerövidítésére az, ha meghatározott időtartamú és a visszatérítendő összegnek megfelelő összegű biztosítékot nyújt pénz, államkötvények vagy feltétel nélküli és visszavonhatatlan bankgarancia formájában;

2. hogy a HÉA visszatérítésére a HÉA-bevallás benyújtásának napjától számított 45 napos határidőt határozzanak meg, valamint e határidő nyugvásának, majd — az adóellenőrzés e határidő alatti elrendelése útján történő — meghosszabbításának jogi lehetőségét biztosítsák, ha a HÉA elszámolására rendelkezésre álló adómegállapítási időszak egy hónapot ölel fel;

3. hogy a HÉA visszatérítése adóellenőrzési határozat útján történjen azzal, hogy a visszatérítendő összegbe az ugyanazon határozattal megállapított és különböző adómegállapítási időszakokban keletkezett HÉA-tartozást és egyéb adótartozásokat, valamint állami követeléseket és ezen összegnek az adóellenőrzési határozat meghozatalának napjáig keletkezett kamatait beszámítsák, ha az adóellenőrzés során a visszatérítendőként kimutatott összeg helyességét állapították meg, és egyúttal az alábbi körülmények állnak fenn:

a) az adóellenőrzési határozat meghozatalára irányuló eljárás során megállapítható jövőbeni állami követelések ideiglenes biztosítását az adóellenőrzési eljárásban nem engedélyezték,

b) a nemzeti törvény nem írja elő az állam követeléseinek beszámítását a kényszervégrehajtás eszközeként és biztosítási intézkedésként,

c) a beszámított főösszegek és kamatok megtámadására és önkéntes megfizetésére nyitva álló határidők még nem jártak le, mert ezeket az adóellenőrzésről szóló ugyanazon határozattal állapították meg, és egy részüket bíróság előtt is megtámadták;

4. hogy az állam, ha az adóbevallásban visszatérítendőként kimutatott összeg helyességét állapították meg, az adóbevallás napja helyett az adóellenőrzési határozat meghozatalának napján számítsa be az e határozattal megállapított és a bevallás benyújtásának napja előtti időszakokban keletkezett adótartozásokat, valamint az e tartozások kamatait, míg az állam az összeg visszatérítésére a törvény szerint rendelkezésre álló határidő alatt nem köteles kamatot fizetni, és a bevallás benyújtásának

napjától az adóellenőrzési határozat meghozataláig terjedő időszakra a beszámított adók után kamatot vet ki.

13. A Finanzgericht Düsseldorf (Németország) által 2010. március 2-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-113/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Érvényes-e az 1762/2003/EK, az 1775/2004/EK, az 1686/2005/EK és a 164/2007/EK rendelet helyesbítéséről [eredeti 2. o.] és a cukorágazatban termelési illetékként fizetendő összegeknek a 2002/2003-as, 2003/2004-es, 2004/2005-ös, 2005/2006-os gazdasági évekre történő megállapításáról szóló, 2009. november 3-i 1193/2009/EK bizottsági rendelet?

14. Cour de cassation du Grand-Duché de Luxembourg (Luxemburg) által 2010. március 3-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-116/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: francia

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Az olyan hajótulajdonos által nyújtott szolgáltatások, aki a hajót személyzettel együtt díjazás ellenében nyílt tengeren történő kedvtelési utazás céljára természetes személyek rendelkezésére bocsátja, mentesíthető-e a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról — közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv 15. cikkének 5. pontja alapján az adó alól, amennyiben e szolgáltatások egyidejűleg minősülnek hajó-bérbeadási szolgáltatásnak és szállítási szolgáltatásnak?

15. A Rechtbank van eerste aanleg te Brussel (Belgium) által 2010. március 3-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-114/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Ellentétes-e a közösségi joggal, nevezetesen a szolgáltatásnyújtás szabadságának az EUMSZ 56. cikk szerinti elvével az 1970. július 20-i 20. sz. Koninklijk Besluit 1. és 1a. cikkéhez hasonló olyan szabályozás, amelynek értelmében építési munkálatok esetén csak akkor alkalmazható a (6 %-os) kedvezményes hozzáadottértékadó-mérték, ha a szolgáltatót Belgiumban a Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992 400. és 401. cikke szerint vállalkozóként nyilvántartásba vették?

2. Sérti-e az adósemlegesség elvét és/vagy az egyenlő bánásmód általános közösségi jogi elvét az az 1970. július 20-i 20. sz. Koninklijk Besluit 1. és 1a. cikkében szereplő szabályozás, amelynek értelmében építési munkálatok esetén csak akkor alkalmazható a (6 %-os) kedvezményes hozzáadottértékadó-mérték, ha a szolgáltatót Belgiumban a Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992 400. és 401. cikke szerint vállalkozóként nyilvántartásba vették?

16. A Fővárosi Bíróság (Magyar Köztársaság) által 2010. március 3-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-115/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: magyar

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Elkülöníthető-e a közös agrárpolitika hatálya alá tartozó közösségi (EMOGA) támogatásra, illetve a nemzeti kiegészítő támogatásra vonatkozó feltételek, vagyis vonatkozhatnak-e a nemzeti kiegészítő támogatás feltételeire más, szigorúbb szabályok, mint az EMOGA által finanszírozott támogatásokra?

2. Értelmezhető-e a Tanács 3508/92EGK rendelet 1. cikke (4) bekezdésének, illetve a Tanács 1259/1999/EK rendelet 10. cikk a) pontjának a támogatottak alanyi körére vonatkozó hatálya úgy, hogy a támogatásnak alanyi oldalról csak két feltétele van: a/az a mezőgazdasági termelői csoport (egyén) jogosult támogatásra, amelynek b/mezőgazdasági üzeme a Közösség területén van?

3. Értelmezhető-e úgy a fenti rendeletek, hogy az a mezőgazdasági termelő, akinek mezőgazdasági üzeme a Közösség területén van, de tevékenységét be akarja a jövőben (a támogatás felhasználását követően) szüntetni, nem jogosult a támogatásra?

4. Hogyan kell értelmezni a fenti két rendelet alapján a nemzeti jog szerinti státuszt?
5. A nemzeti jog szerinti státuszba beletartozik-e a mezőgazdasági termelő (csoport) esetleges megszűnési módjára vonatkozó jogi státusz is? A magyar jog külön jogállást (státuszt) konstituál a megszűnés lehetséges eseteire (csőd-, felszámolási, illetve végelszámolási eljárás).
6. Lehet-e külön, egymástól teljesen függetlenül szabályozni az egységes területalapú (közösségi), illetve a kiegészítő nemzeti támogatás igénybevételének feltételeit? Milyen összefüggés van (lehet) a kétféle támogatás elvei, rendszere, céljai között?
7. Kizárható-e a nemzeti kiegészítő támogatásból az a csoport (személy), aki egyébként az egységes területalapú közösségi támogatás feltételeinek megfelel?
8. Kiterjed-e a Tanács 1259/1999. EK rendeletének hatálya az 1. cikk alapján a nemzeti kiegészítő támogatásokra is, azt figyelembe véve, hogy amit csak részében finanszíroz az EMOGA, azt értelemszerűen a nemzeti kiegészítő támogatás finanszírozza?
9. Jogosult-e a nemzeti kiegészítő támogatásra az a mezőgazdasági termelő, akinek jogszerűen és ténylegesen működő mezőgazdasági üzeme a Közösség területén van?
10. Ha a nemzeti jog külön szabályozza a gazdasági társaságok megszűnésének folyamatát, van-e jelentősége ezen szabályozásnak a közösségi (és az ahhoz kapcsolódó nemzeti) támogatás szempontjából?
11. Értelmezhetőek-e úgy a CAP működésére vonatkozó közösségi és nemzeti jogszabályok úgy, hogy azok komplex, egységesen értelmezendő, azonos elvek és feltételek alapján működő jogrendszert kell, hogy alkossanak?
12. Értelmezhető-e úgy a Tanács 3508/92. EGK rendelet 1. cikke (4) bekezdésének, illetve a Tanács 1259/1999/EK rendelet 10. cikk a) pontjának hatálya, hogy a támogatás szempontjából teljesen közömbös a mezőgazdasági termelő jövőbeni megszüntetésre irányuló szándéka, illetve az erre vonatkozó jogi státusa?

17. A Supremo Tribunal Administrativo (Portugália) által 2010. március 10-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-126/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: portugál

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- a) Mi a jelentése és hatálya az 1990. július 23-i 94/434/EGK irányelv (1) 11. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglaltaknak, különösen a „valós üzleti ok” és a 94/434/EGK irányelv hatálya alá tartozó műveletben részt vevő társaságok „tevékenységeinek az átszervezése vagy ésszerűsítése” fogalmának?
- b) Összeegyeztethető-e a hivatkozott közösségi normával az adóhatóság által alkalmazott azon feltétel, amely szerint nem áll fenn olyan komoly üzleti ok, amely igazolná az átvevő társaság arra irányuló kérelmét, hogy beszámíthassa a beolvadó társaság adóvesztéseit, amennyiben az adóhatóság úgy találja, hogy az átvevő társaság szempontjából nem nyilvánvaló a beolvadáshoz fűződő gazdasági érdek, figyelembe véve, hogy a beolvadó társaság holdingvállalatként egyáltalán nem folytat tevékenységet, és nem rendelkezik üzleti részesedésekkel, következésképpen kizárólag magas veszteségeket ruházna át, annak ellenére, hogy az egyesülés kedvező hatással járhat a csoport költségszerkezetére nézve?

18. A Symvoulio tis Epikrateias (Görögország) által 2010. március 11-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-128/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: görög

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

„A szolgáltatásnyújtás szabadsága elvének a tagállamokon belüli tengeri fuvarozásra (tengeri kabotázs) történő alkalmazásáról szóló, 1992. december 7-i 3577/92/EGK tanácsi rendeletnek a szolgáltatásnyújtás szabadsága elvével összhangban értelmezett 1., 2. és 4. cikkének rendelkezései lehetővé teszik-e olyan nemzeti szabályozás elfogadását, amelynek értelmében a hajótulajdonosok tengeri kabotázs-szolgáltatásokat csak előzetes hatósági engedély alapján nyújthatnak, amikor is: a) ezen engedélyezési rendszer annak ellenőrzésére irányul, hogy — egy meghatározott kikötőben fennálló helyzetet figyelembe véve — a hajótulajdonos által bejelentett tengeri forgalomra a hajó

biztonságára és a kikötő rendjére vonatkozó feltételeknek megfelelően kerülhet-e sor, továbbá annak ellenőrzésére, hogy az engedély iránti kérelemmel érintett hajó könnyedén ki tud-e kötni egy meghatározott kikötőben a hajótulajdonos által az adott járat tekintetében legkedvezőbbként meghatározott menetrend szerint, anélkül azonban, hogy jogszabály meghatározná az említett kérdések hatóság általi értékelésének alapjául szolgáló szempontokat, különösen abban az esetben, ha több hajótulajdonos is érdeklődik egy bizonyos kikötőhely iránt ugyanabban az időpontban, ugyanazon kikötőben; b) ezen engedélyezési rendszer egyidejűleg olyan eszközt jelent, amely e tekintetben a következő jellemzőkkel rendelkező közszolgáltatási kötelezettségeket ír elő: i) megkülönböztetés nélkül vonatkozik a szigetek közötti minden menetrendszerinti járatra ii) az engedély kiadására hatáskörrel rendelkező közigazgatási hatóság széleskörű mérlegelési joggal rendelkezik a közszolgáltatási kötelezettségek megállapítása tekintetében, anélkül, hogy e mérlegelési jog gyakorlásának követelményei jogszabály által előre meghatározottak lennének, és anélkül, hogy a megállapítható közszolgáltatási kötelezettségek tartalma előre meghatározott lenne?”

19. A Symvoulio tis Epikrateias (Görögország) által 2010. március 11-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-129/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: görög

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

„A szolgáltatásnyújtás szabadsága elvének a tagállamokon belüli tengeri fuvarozásra (tengeri kabotázs) történő alkalmazásáról szóló, 1992. december 7-i 3577/92/EGK tanácsi rendelet a szolgáltatásnyújtás szabadságának elvével összhangban értelmezett 1. és 2. cikkének rendelkezései lehetővé teszik e olyan nemzeti szabályozás elfogadását, amelynek értelmében a hajótulajdonosok tengeri kabotázsszolgáltatásokat csak előzetes hatósági engedély alapján nyújthatnak, amelyet olyan engedélyezési rendszer keretében adnak meg, amely rendszer többek között annak ellenőrzésére irányul, hogy — egy meghatározott kikötőben fennálló helyzetet figyelembe véve — a hajótulajdonos által bejelentett tengeri forgalomra a hajózás biztonságára és a kikötő rendjére vonatkozó megfelelő feltételek mellett kerülhet sor, továbbá annak ellenőrzésére, hogy az engedély iránti kérelemmel érintett hajó könnyedén ki tud-e kötni egy meghatározott kikötőben a hajótulajdonos által az adott járat működtetése tekintetében legkedvezőbbként bejelentett menetrend szerint, anélkül azonban, hogy jogszabály meghatározná az említett kérdések hatóság általi értékelésének alapjául szolgáló szempontokat, különösen abban az esetben, ha több hajótulajdonos is érdeklődik egy bizonyos kikötőhely iránt ugyanabban az időpontban, ugyanazon kikötőben?”

20. A Rechtbank van eerste aanleg Leuven (Belgium) által 2010. március 15-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-132/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Összeegyeztethető-e az Európai Unió működéséről szóló szerződés 26., 49., 63. és 65. cikkével az öröklési illetékről szóló törvénykönyv 111. cikkével összefüggésben értelmezett 137. cikke (1) bekezdésének 2. pontja, amely értelmében a névre szóló részvényeket terhelő öröklési illeték elévülési ideje két év, ha a társaság tényleges ügyvezetési központja Belgiumban van, míg ez az elévülési idő tíz év, ha a társaság tényleges ügyvezetési központja nem Belgiumban található?

Előzetes döntéshozatal tárgyában közzétett ítéletek

Büntető ügyszak

Az adott időszak alatt nem született büntetőjogi tárgyú ítélet.

1. A Bíróság (harmadik tanács) 2010. március 11-i ítélete (a Tribunale Amministrativo Regionale del Lazio (Olaszország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Attanasio Group Srl kontra Comune di Carbognano (C-384/08. sz. ügy)

Az EK 43. cikket az EK 48. cikkel összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló, olyan belső jogi szabályozás, amely a közúti üzemanyag-töltő állomások között kötelező minimális távolságot ír elő, a letelepedés EK-Szerződésben biztosított szabadsága korlátozásának minősül. Az alapjogvitához hasonló körülmények között ez a korlátozás nem tűnik igazolhatónak a közúti közlekedés biztonságához, az egészség és a környezet védeleméhez, valamint fogyasztók számára nyújtott szolgáltatás ésszerűsítéséhez fűződő célokkal, amit az előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

2. A Bíróság (harmadik tanács) 2010. március 11-i ítélete (az Oberlandesgericht Wien (Ausztria) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Wood Floor Solutions Andreas Domberger GmbH kontra Silva Trade SA (C-19/09. sz. ügy) (1)

(Joghatóság, és a határozatok elismerése és végrehajtása polgári és kereskedelmi ügyekben — 44/2001/EK rendelet — Különös joghatóságok — Az 5. cikk 1. pontjának a) alpontja és b) alpontjának második francia bekezdése — Szolgáltatásnyújtás — Kereskedelmi ügynöki szerződés — A szerződés több tagállamban való teljesítése) (2010/C 113/19)

1. A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet 5. cikke 1. pontja b) alpontjának második francia bekezdését úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezés a több tagállamban végzett szolgáltatásnyújtás esetére alkalmazandó.

2. A 44/2001 rendelet 5. cikke 1. pontja b) alpontjának második francia bekezdését úgy kell értelmezni, hogy több tagállamban történő szolgáltatásnyújtás esetén a szolgáltatásnyújtás elsődleges helye szerinti bíróság az a bíróság, amely a szerződésen alapuló valamennyi igény elbírálására joghatósággal rendelkezik. A kereskedelmi ügynöki szerződések esetében ez a hely az ügynök által nyújtott szolgáltatásoknak a szerződéses rendelkezésekből következő elsődleges helye, ezt érintő szerződéses rendelkezések hiányában a szerződés tényleges teljesítésének a helye, és ha az elsődleges hely ezen az alapon nem határozható meg, az ügynök lakóhelye.

3. A Bíróság (negyedik tanács) 2010. március 18-i ítélete (a Giudice di pace di Ischia (Olaszország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Rosalba Alassini (C-317/08) és Filomena Califano kontra Wind SpA (C-318/08) és Lucia Anna Giorgia Iacono kontra Telecom Italia SpA (C-319/08) és Multiservice Srl kontra Telecom Italia SpA (C-320/08)

— Az egyetemes szolgáltatásról, valamint az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról szóló, 2002. március 7-i 2002/22/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (egyetemes szolgáltatási irányelv) 34. cikkét akként kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely az elektronikus távközlési szolgáltatások tárgyában a végfelhasználók és e szolgáltatások nyújtói között az ezen irányelv által biztosított jogokkal kapcsolatban keletkezett jogviták tekintetében kötelező egyeztetési kísérletet ír elő a bírósági kereset elfogadhatósági feltételeként.

— Az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvével, valamint a hatékony bírói jogvédelem elvével ugyancsak nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely az ilyen jogviták tekintetében peren kívüli egyeztetési eljárás előzetes lefolytatását írja elő, amennyiben ezen eljárás nem vezet a felek tekintetében kötelező határozathoz, nem eredményezi a bírósági kereset benyújtásának lényeges késedelmét, felfüggeszti az érintett jogok elévülését, és nem jár semmilyen — vagy legalábbis nem számottevő — költséggel a felek számára, feltéve mindazonáltal, hogy az elektronikus út nem képezi az említett egyeztetési eljáráshoz való hozzáférés egyetlen módját, és kivételes esetekben, vagy ha a helyzet sürgető volta megköveteli, van lehetőség ideiglenes intézkedések meghozatalára.

Munkaügyi ügyszak

1. A Bíróság (nagytanács) 2010. március 16-i ítélete (a Cour de cassation (Franciaország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Société Olympique Lyonnais kontra Olivier Bernard, Société Newcastle UFC (C-325/08. sz.  gy)

Az EUMSZ 45. cikkel nem ellentétes az a rendszer, amely a fiatal j tekosok felvételének és képzésének ösztönzése mint cél megvalósítása érdekében biztosítja a képző klub k rtalanit s t abban az esetben, ha a fiatal j tekos a képzési időszak végén másik tagállam klubj val k t hivatásos j tekos szerződést, feltéve hogy ez a rendszer alkalmas az említett cél megvalósítására, és nem lép t l az e cél megvalósításához szükséges mértéken.

Az említett cél megvalósításához nem szükséges az alapügyben szereplőhöz hasonló szabályozás, amely szerint az az utánpótlás-j tekos, aki a képzési időszak végén másik tagállam klubj val k t hivatásos j tekos szerződést, olyan kártérités fizetésére kötelezhető, amelynek összegét nem a tényleges képzési költések alapján számítják.

Polgári  gyszak

1. A Bíróság (harmadik tanács) 2010. március 11-i ítélete (a Naczelnny S d Administracyjny (Lengyelország)  lozetes döntéshozatal iránti kérelme) — Telekomunikacja Polska SA w Warszawie kontra Prezes Urz du Komunikacji Elektronicznej (C-522/08. sz.  gy)

Az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról (Keretirányelv) szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet és az egyetemes szolgáltatásról, valamint az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról (Egyetemes szolgáltatási irányelv) szóló, 2002. március 7-i 2002/22/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet  gy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint a t vk zl sr l szóló 2004. július 16-i törvény (ustawa — Prawo telekomunikacyjnej) 57. cikke (1) bekezdésének 1. pontja az alapügy tényállásának megvalósulásakor hatályos változatában, amely megtiltja, hogy a szolgáltatások nyújtásáról szóló szerződésnek a végfelhasználó általi megkötését valamely másik szolgáltatás igénybevételéről szóló szerződés megkötéséhez kapcsolják.

A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet („Irányelv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról”) azonban  gy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely egyes kivételektől eltekintve az adott  gy különleges körülményeinek a figyelembe vétele nélkül tilt az eladó által a fogyasztónak tett mindenfajta kapcsolt ajánlatot.

2. A Bíróság (negyedik tanács) 2010. március 11-i ítélete (a Conseil d’ tat (Franciaország)  lozetes döntéshozatal iránti kérelme) — Centre d’exportation du livre fran ais (CELF), felszámolás alatt, Ministre de la Culture et de la Communication kontra Société internationale de diffusion et d’ dition (C-1/09. sz.  gy)

1. Azon nemzeti bíróság, amely az EK 88. cikk (3) bekezdése alapján jogellenes állami támogatás visszat rit se iránti kérelmet bír l el, nem függesztheti fel az eljárását ezen kérelem tárgyában, amíg az Európai Közösségek Bizottsága — korábbi engedélyező határozatának a megsemmisítését követően — a támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségéről döntést hoz.

2. Három egymást követő, valamely támogatást a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító határozatnak az Európai Közösségek Bizottsága általi elfogadása, amely határozatokat a közösségi

bíróság ezt követően megsemmisített, önmagában nem minősülhet olyan rendkívüli körülménynek, amely korlátozhatná a kedvezményezettnek ezen támogatás visszatérítésére vonatkozó kötelezettségét, amennyiben e támogatást az EK 88. cikk (3) bekezdését megsértve nyújtották.

3. A Bíróság (nagytanács) 2010. március 23-i ítélete (a Cour de cassation (Franciaország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Google France, Google Inc. kontra Louis Vuitton Malletier (C-236/08), Viaticum SA, Luteciel SARL (C-237/08), Centre national de recherche en relations humaines (CNRRH) SARL, Pierre-Alexis Thonet, Bruno Raboin, Tiger SARL (C-238/08)

1. A védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EGK első tanácsi irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontját és a közösségi védjegyről szóló, 1993. december 20-i 40/94/EK tanácsi rendelet 9. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy valamely védjegy jogosultja megtilthatja, hogy valamely hirdető az említett védjeggyel azonos megjelölést az említett védjegyjogosult hozzájárulása nélkül internetes reklámszolgáltatás keretében kiválasztott kulcsszóként az említett védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal azonos áruk vagy szolgáltatások reklámozására használja, amennyiben e reklám nem teszi lehetővé, vagy csupán nehézségek árán teszi lehetővé az átlagos internethasználó számára annak felismerését, hogy a hirdetésben említett áruk vagy szolgáltatások a védjegyjogosulttól, illetve ahhoz gazdaságilag kapcsolt vállalkozástól, vagy ellenkezőleg, harmadik személytől származnak.

2. Az internetes reklámszolgáltatás nyújtója, aki kulcsszóként valamely védjeggyel azonos megjelölést tárol, és annak alapján szervezi hirdetések megjelenítését, nem használja e megjelölést a 89/104 irányelv 5. cikke (1) és (2) bekezdésének, illetve a 40/94 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének értelmében. HU C 134/2 Az Európai Unió Hivatalos Lapja 2010.5.22.

3. Az elektronikus kereskedelem egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) 14. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az abban szereplő szabály az internetes reklámszolgáltatás nyújtójára akkor alkalmazandó, ha e szolgáltató nem játszott olyan tevőleges szerepet, amelynek révén ismerte vagy kezelte a tárolt adatokat. Amennyiben nem játszott ilyen szerepet, az említett szolgáltató felelőssége a hirdető kérésére tárolt adatokért nem állapítható meg, kivéve ha a szolgáltató ezen adatok vagy a hirdető tevékenységének jogellenességéről tudomást szerzett, de nem intézkedett haladéktalanul az adatok eltávolítása, illetve az azokhoz való hozzáférés megszüntetése iránt.

4. A Bíróság (első tanács) 2010. március 25-i ítélete (az Oberster Gerichtshof (Ausztria) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Die BergSpechte Outdoor Reisen und Alpinschule Edi Koblmüller GmbH kontra Günter Guni, trekking.at Reisen GmbH (C-278/08. sz. ügy)

A védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EGK első tanácsi irányelv 5. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy valamely védjegy jogosultja megtilthatja, hogy valamely hirdető az említett védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést az említett védjegyjogosult hozzájárulása nélkül internetes reklámszolgáltatás keretében kiválasztott kulcsszóként az említett védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal azonos áruk vagy szolgáltatások reklámozására használja, amennyiben e reklám nem teszi lehetővé, vagy csupán nehézségek árán teszi lehetővé az átlagos internethasználó számára annak felismerését, hogy a hirdetésben említett áruk vagy szolgáltatások a védjegyjogosulttól, illetve ahhoz gazdaságilag kapcsolt vállalkozástól, vagy ellenkezőleg, harmadik személytől származnak.

1. A Bíróság (nagytanács) 2010. március 2-i ítélete (a Bundesverwaltungsgericht — Németország előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Janko Rottmann kontra Freistaat Bayern (C-135/08. sz. ügy)

Nem ellentétes az uniós joggal — különösen az EK 17. cikkel —, ha valamely tagállam visszavonja az uniós polgártól e tagállam honosítás útján megszerzett állampolgárságát, amennyiben azt család módon szereztek meg, feltéve hogy a visszavonásra irányuló határozat tiszteletben tartja az arányosság elvét.

2. A Bíróság (nagytanács) 2010. március 2-i ítélete (a Bundesverwaltungsgericht (Németország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Aydin Salahadin Abdulla (C-175/08. sz. ügy), Kamil Hasan (C-176/08. sz. ügy), Ahmed Adem, Hamrin Mosa Rashi (C-178/08. sz. ügy), Dler Jamal (C-179/08. sz. ügy) kontra Bundesrepublik Deutschland (C-175/08., C-176/08., C-178/08. és C-179/08. sz. egyesített ügyek)

1. A harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelv 11. cikke (1) bekezdésének e) pontját úgy kell értelmezni, hogy:

— az érintett személy elveszíti menekült jogállását, ha a körülményeknek az érintett harmadik országban bekövetkezett jelentős és maradandó jellegű megváltozására tekintettel a 2004/83 irányelv 2. cikkének c) pontjában említett okok valamelyike miatti üldöztetéstől való félelmét igazoló körülmények, amelyek alapján menekültként elismerték, megszűntek, és más okból sem kell a 2004/83 irányelv 2. cikkének c) pontja értelmében vett „üldöztetéstől” tartania;

— a körülmények megváltozásának értékelése érdekében a tagállam illetékes hatóságainak a menekült egyéni helyzetére tekintettel meg kell vizsgálniuk, hogy a 2004/83 irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében említett védelmet nyújtó szereplő, illetve szereplők megfelelő lépéseket tettek-e az üldöztetés megakadályozása érdekében, így különösen rendelkeznek-e az üldöztetésnek minősülő cselekmények felderítéséhez, büntetőeljárás útján történő üldözéséhez és szankcionálásához szükséges hatékony jogszabályokkal, és az érintett állampolgár a menekült jogállásának megszűnése esetén hozzáférhet-e e védelemhez;

— a 2004/83 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett védelmet nyújtó szereplők magukban foglalhatják az államot, illetve az államterület egy jelentős részét akár nemzetközi erők e területen való jelenléte révén ellenőrzésük alatt tartó nemzetközi szervezeteket is.

2. Amikor a menekült jogállás nyújtását eredményező körülmények megszűntek, és a tagállam illetékes hatóságai megvizsgálják, hogy fennállnak-e egyéb olyan körülmények, amelyek igazolják az érintett személynek az eredetileg szóban forgó ugyanazon ok vagy a 2004/83 irányelv 2. cikkének c) pontjában foglalt más ok miatti üldöztetéstől való félelmét, az ezen egyéb körülményekből eredő veszély értékelésére szolgáló valószínűségi kritérium megegyezik a menekült jogállás nyújtásakor alkalmazott kritériummal.

3. A 2004/83 irányelv 4. cikkének (4) bekezdése, amely az üldözésnek minősített korábbi cselekményeknek vagy az üldöztetés korábbi veszélyének bizonyító erejét illetően ad útmutatást, alkalmazható akkor, ha az illetékes hatóságok a 2004/83 irányelv 11. cikke (1) bekezdésének e) pontja értelmében a menekült jogállást vissza kívánják vonni, és az érintett személy az üldöztetéstől való megalapozott félelme további fennállásának igazolására azon körülményektől eltérő körülményekre hivatkozik, amelyek alapján menekültként elismerték. Ugyanakkor ezen eset főszabály szerint csak akkor állhat fenn, ha az üldöztetési ok eltér a menekült jogállás nyújtásakor figyelembe vett üldöztetési októl, és olyan üldözésnek minősített korábbi cselekmény vagy az üldöztetés olyan korábbi veszélye áll fenn, amely összefügg az e szakaszban vizsgált üldöztetési okkal.

3. A Bíróság (második tanács) 2010. március 4-i ítélete (a Raad van Staate (Hollandia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Rhimou Chakroun kontra Minister van Buitenlandse Zaken (C-578/08. sz. ügy)

1. A „szociális segélyek rendszeréhez történő folyamodás”-nak a családegyesítési jogról szóló, 2003. szeptember 22-i 2003/86/EK tanácsi irányelv 7. cikke (1) bekezdésének bevezető fordulatában és c) pontjában szereplő kifejezését akként kell értelmezni, hogy az nem teszi lehetővé a tagállam számára, hogy olyan szabályozást alkosson a családegyesítésre vonatkozóan, amely azt eredményezi, hogy a családegyesítést nem engedélyezik azon családegyesítő számára, aki igazolta, hogy a saját maga és családtagjai eltartásához elegendő állandó és rendszeres forrásokkal rendelkezik, azonban jövedelmének szintjére tekintettel a rendkívüli körülményekből adódóan szükséges, egyénileg megállapított megélhetési költségek fedezéséhez rendkívüli szociális segítyt vehet igénybe, a helyi önkormányzatok által kivetett adók alól jövedelemfüggő mentesítésekre jogosult, vagy az alacsony jövedelműekre vonatkozó települési politika keretében (minimabeleid) jövedelemtámogató intézkedéseket vehet igénybe.

2. A 2003/86 irányelvet, különösen 2. cikkének bevezető fordulatát és d) pontját akként kell értelmezni, hogy e rendelkezéssel ellentétes az olyan nemzeti rendelkezés, amely a 7. cikk (1) bekezdésének bevezető fordulatában és c) pontjában szereplő jövedelmi feltételek alkalmazása során különbséget tesz aszerint, hogy a családi kapcsolatok a családegyesítő személynek a fogadó tagállam területére történő beutazása előtt vagy azt követően jöttek létre.

4. A Bíróság (nagytanács) 2010. március 9-i ítélete (a Tribunale amministrativo regionale della Sicilia (Olaszország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Raffinerie Mediterranee SpA (ERG) és társai kontra Ministero dello Sviluppo economico és társai (C-378/08. sz. ügy)

Amennyiben valamely környezeti szennyezés esetében a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről szóló, 2004. április 21-i 2004/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alkalmazása időbeli és/vagy tárgyi hatályának a feltételei nem teljesülnek, az ilyen helyzet a Szerződés szabályainak tiszteletben tartása mellett és a másodlagos jog más aktusainak a sérelme nélkül a nemzeti jog hatálya alá tartozik.

A 2004/35 irányelvvel nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely lehetővé teszi az illetékes hatóság számára, hogy ezen irányelv keretében eljárva — a diffúz jellegű szennyezések esetében is — vélelmezze a gazdasági szereplők és a megállapított szennyezés közötti okozati összefüggés fennállását azon tényből kifolyólag, hogy a létesítményeik az említett szennyezés területének közelében található. Azonban a szennyező fizet elvével összhangban az ilyen okozati összefüggésnek a vélelmezése céljából e hatóságnak olyan, a vélelmének alapjául szolgáló hiteles ténykörülmeny ismeretével kell rendelkeznie, mint a gazdasági szereplő létesítményének a megállapított szennyezéshez való közelsége, valamint a beazonosított szennyező anyagok és az említett gazdasági szereplő által a tevékenységei keretében használt anyagok egyezése.

A 2004/35 irányelv 3. cikkének (1) bekezdését, 4. cikkének (5) bekezdését és 11. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy amennyiben az illetékes hatóság úgy dönt, hogy környezeti károk felszámolására irányuló intézkedéseket ír elő azon gazdasági szereplők számára, amelyeknek a tevékenysége ezen irányelv III. mellékletébe tartozik, nem kell sem vétkességet, sem gondatlanságot, sem szándékosságot megállapítania azon gazdasági szereplők esetében, amelyeknek a tevékenységét a környezeti károkért felelősnek tartják. Ezzel szemben e hatóság kötelessége egyrészt előzetesen felderíteni a megállapított szennyezés eredetét, amely tekintetében mérlegelési mozgástérrel rendelkezik az eljárásokat, az alkalmazandó eszközöket és az ilyen felderítés időtartamát illetően. Másrészt e hatóságnak a bizonyítást szabályozó nemzeti rendelkezések alapján okozati összefüggést kell megállapítania a felszámolási intézkedésekkel érintett gazdasági szereplők tevékenysége és e szennyezés között.

5. A Bíróság (nagytanács) 2010. március 9-i ítélete (a Tribunale amministrativo regionale della Sicilia (Olaszország) előzetes döntéshozatal iránti kérelmei) — Raffinerie

Mediterranee SpA (ERG) és társai kontra Ministero dello Sviluppo economico és társai (C-379/08.), ENI SpA kontra Ministero Ambiente e Tutela del Territorio e del Mare és társai (C-380/08.) (C-379/08. és C-380/08. sz. egyesített ügyek)

1. A környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről szóló, 2004. április 21-i 2004/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a II. mellékletével összefüggésben értelmezett 7. cikkét és 11. cikkének (4) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az lehetővé teszi az illetékes hatóság számára, hogy hivatalból elrendelje a környezeti károk felszámolására irányuló olyan intézkedések lényeges módosítását, amelyekről az érintett gazdasági szereplők együttműködésével lefolytatott kontradiktórius eljárás keretében döntöttek, illetve amelyeket már kiviteleztek, vagy amelyek a kivitelezés szakaszában vannak. Azonban az ilyen határozat elfogadása céljából

— e hatóság köteles meghallgatni azon gazdasági szereplőket, akiknek ilyen intézkedéseket írtak elő, hacsak a helyzet sürgőssége nem kívánja meg azt, hogy az illetékes hatóság azonnal intézkedjen;

— az említett hatóság köteles továbbá felhívni többek között azokat a személyeket, akiknek a területén ezen intézkedéseket végre kell hajtani, hogy nyújtsák be észrevételeiket, amelyeket figyelembe vesz, és

— e hatóságnak figyelembe kell vennie a 2004/35 irányelv II. mellékletének 1.3.1. pontjában említett kritériumokat, továbbá ezen irányelv 11. cikke (4) bekezdésének megfelelően az általa e tekintetben elfogadott határozatban fel kell tüntetnie a választásának pontos indokait, valamint adott esetben azon indokokat, amelyek igazolhatják, hogy az említett kritériumokra tekintettel például a környezet helyzetének sürgőssége miatt nem volt szükséges vagy nem történetett részletes vizsgálat.

2. Az alapügyekéhez hasonló körülmények között a 2004/35 irányelvvel nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely lehetővé teszi az illetékes hatóság számára, hogy a környezeti felszámolási intézkedésekkel érintett gazdasági szereplőknek a területeik használatához való jogát attól a feltételtől tegye függővé, hogy az ezen intézkedésekkel megkövetelt munkálatokat elvégzik még akkor is, ha az említett területeket ezen intézkedések nem érintik azon oknál fogva, hogy azok már korábbi „tisztítási” intézkedések tárgyát képezték vagy sosem voltak szennyezettek. Azonban az ilyen intézkedést igazolni kell a környezeti helyzet súlyosbodása ott történő megakadályozásának célkitűzésével, ahol a környezeti felszámolási intézkedéseket alkalmazzák, vagy az elővigyázatosság elve alapján azzal a célkitűzéssel, amely más környezeti károknak a gazdasági szereplők ezen felszámolási intézkedések tárgyát képező egész tengerparttal határos említett területein történő megjelenése vagy felbukkanása megelőzésére irányul.

6. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2010. március 9-i végzése (a Tribunale Amministrativo Regionale della Sicilia (Olaszország) előzetes döntéshozatal iránti kérelmei) — Buzzi Unicem SpA. és társai kontra Ministero dello Sviluppo Economico és társai (C-478/08), Dow Italia Divisione Commerciale Srl kontra Ministero dello Sviluppo Economico és társai (C-479/08) (C-478/08. és C-479/08. sz. egyesített ügyek)

1. Olyan környezeti szennyezés esetén, mint az alapügyekben szóban forgó:

— amennyiben a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről szóló, 2004. április 21-i 2004/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alkalmazása időbeli és/vagy tárgyi hatályának a feltételei nem teljesülnek, az ilyen helyzet a Szerződés szabályainak tiszteletben tartása mellett és a másodlagos jog más aktusainak a sérelme nélkül a nemzeti jog hatálya alá tartozik;

— a 2004/35 irányelvvel nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely lehetővé teszi az illetékes hatóság számára, hogy ezen irányelv keretében eljárva — a diffúz jellegű szennyezések esetében is — vélelmezze a gazdasági szereplők és a megállapított szennyezés közötti okozati összefüggés fennállását azon tényből kifolyólag, hogy a létesítményeik az említett szennyezés területének közelében található. Azonban a szennyező fizet elvével összhangban az ilyen okozati összefüggésnek a vélelmezése céljából e hatóságnak olyan, a vélelmének alapjául szolgáló hiteles ténykörülmeny ismeretével kell rendelkeznie, mint a gazdasági szereplő létesítményének a megállapított szennyezéshez való közelsége, valamint a beazonosított szennyező anyagok és az említett gazdasági szereplő által a tevékenységei keretében használt anyagok egyezése;

- a 2004/35 irányelv 3. cikkének (1) bekezdését, 4. cikkének (5) bekezdését és 11. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy amennyiben az illetékes hatóság úgy dönt, hogy környezeti károk felszámolására irányuló intézkedéseket ír elő azon gazdasági szereplők számára, amelyeknek a tevékenysége ezen irányelv III. mellékletébe tartozik, nem kell sem vétkességet, sem gondatlanságot, sem szándékosságot megállapítania azon gazdasági szereplők esetében, amelyeknek a tevékenységét a környezeti károkért felelősnek tartják. Ezzel szemben e hatóság kötelessége egyrészt előzetesen felderíteni a megállapított szennyezés eredetét, amely tekintetében mérlegelési mozgástérrel rendelkezik az eljárásokat, az alkalmazandó eszközöket és az ilyen felderítés időtartamát illetően. Másrészt e hatóságnak a bizonyítást szabályozó nemzeti rendelkezések alapján okozati összefüggést kell megállapítania a felszámolási intézkedésekkel érintett gazdasági szereplők tevékenysége és e szennyezés között;
 - amennyiben a felszámolási kötelezettség a gazdasági szereplőket csak a szennyezéshez vagy a szennyezés kockázatához való hozzájárulásuk miatt terheli, az illetékes hatóságnak főszabály szerint meg kell állapítania az egyes gazdasági szereplők általa felszámolni szándékozott szennyezéshez való hozzájárulásának a mértékét, és figyelembe kell vennie a hozzájárulásukat a felszámolási intézkedések azon költségeinek a számítása során, amelyeket e hatóság az említett gazdasági szereplőkre terheli, a 2004/35 irányelv 9. cikkének a értelmében.
2. A 2004/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a II. mellékletével összefüggésben értelmezett 7. cikkét és 11. cikkének (4) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy:
- az lehetővé teszi az illetékes hatóság számára, hogy lényegesen módosítsa a környezeti károk felszámolására irányuló olyan intézkedéseket, amelyekről az érintett gazdasági szereplők együttműködésével lefolytatott kontradiktórius eljárás keretében döntöttek, illetve amelyeket már kiviteleztek, vagy amelyek a kivitelezés szakaszában vannak. Azonban az ilyen határozat elfogadása céljából:
 - e hatóság köteles meghallgatni azon gazdasági szereplőket, akiknek ilyen intézkedéseket írtak elő, hacsak a helyzet sürgőssége nem kívánja meg azt, hogy az illetékes hatóság azonnal intézkedjen;
 - az említett hatóság köteles továbbá felhívni többek között azokat a személyeket, akiknek a területén ezen intézkedéseket végre kell hajtani, hogy nyújtsák be észrevételeiket, amelyeket figyelembe vesz;
 - e hatóságnak figyelembe kell vennie a 2004/35 irányelv II. mellékletének 1.3.1. pontjában említett kritériumokat, továbbá ezen irányelv 11. cikke (4) bekezdésének megfelelően az általa e tekintetben elfogadott határozatban fel kell tüntetnie a választásának pontos indokait, valamint adott esetben azon indokokat, amelyek igazolhatják, hogy az említett kritériumokra tekintettel például a környezet helyzetének sürgőssége miatt nem volt szükséges vagy nem történettel részletes vizsgálat;
 - az alapügyekéhez hasonló körülmények között a 2004/35 irányelvvel nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely lehetővé teszi az illetékes hatóság számára, hogy a környezeti felszámolási intézkedésekkel érintett gazdasági szereplőknek a területeik használatához való jogát attól a feltételtől tegye függővé, hogy az ezen intézkedésekkel megkövetelt munkálatokat elvégzik még akkor is, ha az említett területeket ezen intézkedések nem érintik azon oknál fogva, hogy azok már korábbi tisztítási intézkedések tárgyát képezték vagy sosem voltak szennyezettek. Azonban az ilyen intézkedést igazolni kell a környezeti helyzet súlyosbodása ott történő megakadályozásának célkitűzésével, ahol a környezeti felszámolási intézkedéseket alkalmazzák, vagy az elővigyázatosság elve alapján azzal a célkitűzéssel, amely más környezeti károk gazdasági szereplők e felszámolási intézkedések tárgyát képező egész tengerparttal határos említett területein történő megjelenésének vagy felbukkanásának a megelőzésére irányul.

7. A Bíróság (negyedik tanács) 2010. március 11-i ítélete (a Conseil d'État (Franciaország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Centre d'exportation du livre français (CELF) felszámolás alatt és társa kontra Société internationale de diffusion et d'édition (C-1/09. sz. ügy)

1. Azon nemzeti bíróság, amely az EK 88. cikk (3) bekezdése alapján jogellenes állami támogatás visszatérítése iránti kérelmet bírál el, nem függesztheti fel az eljárását ezen kérelem tárgyában, amíg

az Európai Közösségek Bizottsága — korábbi engedélyező határozatának a megsemmisítését követően — a támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségéről döntést hoz.

2. Három egymást követő, valamely támogatást a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító határozatnak az Európai Közösségek Bizottsága általi elfogadása, amely határozatokat a közösségi bíróság ezt követően megsemmisített, önmagában nem minősülhet olyan rendkívüli körülménynek, amely korlátozhatná a kedvezményezettnek ezen támogatás visszatérítésére vonatkozó kötelezettségét, amennyiben e támogatást az EK 88. cikk (3) bekezdését megsértve nyújtották.

8. A Bíróság 2010. március 11-i végzése (a Högsta domstolen (Svédország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsforening kontra AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad (C-24/09. sz. ügy)

1. A 2003. május 26-i 2003/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi irányelv 1. cikkének (2) bekezdése és 10a. cikke, valamint a 2003/35 irányelvvel módosított, a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló, 1996. szeptember 24-i 96/61/EK tanácsi irányelv 2. cikkének 14. és 15a. pontja — amely rendelkezéseket a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló, 2008. január 15-i 2008/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének 15. és 16. pontja is átvett — értelmében vett érintett nyilvánosság tagjainak joguk kell, hogy legyen megtámadni azt a határozatot, amellyel az adott tagállam bírósági szervezetének részét képező valamely szerv projektengedély iránti kérelemről döntött, függetlenül attól a szereptől, amelyet az említett szerv előtti eljárásban való részvétellel és véleménynyilvánítással a kérelem vizsgálatában játszottak.

2. A 2003/35 irányelvvel módosított 85/337 irányelv 10a. cikkével és a 2003/35 irányelvvel módosított 96/61 irányelv 15a. pontjával — amelyet a 2008/1 irányelv 16. cikke is átvett — ellentétes az a nemzeti jogi rendelkezés, amely a 2003/35 irányelvvel módosított 85/337 irányelv, illetve a 2003/35 irányelvvel módosított 96/61 irányelv hatálya alá tartozó műveletekre vonatkozó határozatokkal szembeni jogorvoslati eljáráshoz való jogot azokra a környezetvédelmi egyesületekre korlátozza, amelyeknek legalább 2000 tagja van.

9. A Bíróság (első tanács) 2010. március 18-i ítélete (a Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — F. Gielen kontra Staatssecretaris van Financiën (C-440/08. sz. ügy)

Az EUMSZ 49. cikkel ellentétes az a nemzeti szabályozás, amely a külföldi illetékességű adózókra egy olyan adókedvezmény vonatkozásában, mint amilyen az alapügyben az önálló vállalkozók számára biztosított adólevonás, hátrányosan megkülönböztető hatással jár, jóllehet az említett adózók ezen adókedvezmény tekintetében a belföldi illetőségű adózókra vonatkozó szabályok alkalmazása mellett dönthetnek.

10. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2010. március 18-i ítélete (a hof van beroep te Gent (Belgium) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Erotic Center BVBA kontra Belgische Staat (C-3/09. sz. ügy)

A 2001. január 19-i 2001/4/EK tanácsi irányelvvel módosított, a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról — közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv H. melléklete hetedik kategóriájának első bekezdése szerinti moziba szóló belépőjegy fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az nem vonatkozik a fogyasztó által a választása szerinti egy vagy több film vagy filmrészlet olyan magánhelyiségben való megtekintéséért fizetett összegre, mint amilyenek az alapügyben szóban forgó kabinok.

11. A Bíróság (negyedik tanács) 2010. március 18-i ítélete (a Hof van beroep te Brussel — Belgium előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — SGS Belgium NV, Firme Derwa NV, Centraal Beheer Achmea NV kontra Belgisch Interventie- en Restitutiebureau,

Firme Derwa NV, Centraal Beheer Achmea NV, SGS Belgium NV, Belgisch Interventie- en Restitutiebureau (C-218/09. sz. ügy)

Az 1995. június 19-i 1384/95/EK bizottsági rendelettel módosított, a mezőgazdasági termékek után járó export-visszatérítési rendszer alkalmazása közös részletes szabályainak megállapításáról szóló, 1987. november 27-i 3665/87/EGK bizottsági rendelet 5. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a szarvasmarhahús-szállítmánynak a kérdést előterjesztő bíróság által leírt feltételek melletti megromlása nem minősül az említett rendelkezés értelmében vett vis maiornak.

12. A Bíróság (harmadik tanács) 2010. március 25-i ítélete (az Oberlandesgericht Düsseldorf (Németország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Helmut Müller GmbH kontra Bundesanstalt für Immobilienaufgaben (C-451/08. sz. ügy)

1. Az „építési beruházásra irányuló közbeszerzésnek” az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerinti fogalma nem követeli meg, hogy a közbeszerzés tárgyát képező építési munkát tárgyi vagy fizikai értelemben az ajánlatkérő hatóság számára kivitelezze, amennyiben e munkák e hatóság számára közvetlen gazdasági jelentőséggel bírnak. A településfejlesztésre vonatkozó hatáskör e hatóság általi gyakorlása nem elegendő ez utóbbi feltétel teljesítéséhez.

2. Az „építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződésnek” a 2004/18/EK irányelv 1. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében vett fogalma megköveteli, hogy az ajánlattevő közvetlenül vagy közvetetten kötelezze magát a közbeszerzési szerződés tárgyát képező építési munkák kivitelezésére, és e kötelezettség peresíthető legyen a nemzeti jog által megállapított eljárási szabályok szerint.

3. Az „ajánlatkérő szerv által megállapított követelményeknek” a 2004/18 irányelv 1. cikke (2) bekezdése b) pontjának harmadik hipotézisében szereplő fogalma nem jelentheti azt a pusztán tény, hogy valamely hatóság településfejlesztési hatáskörének gyakorlása során megvizsgál bizonyos hozzá benyújtott terveket, vagy erre vonatkozó hatásköre alkalmazásával határozatot fogad el.

4. Olyan körülmények között, mint az alapügyben szereplők, a 2004/18 irányelv 1. cikkének (3) bekezdése értelmében vett építési koncesszió kizárt.

5. Olyan körülmények között, mint az alapügyben szereplők, a 2004/18 irányelv rendelkezései nem alkalmazhatók arra a helyzetre, amikor egy hatóság elad egy vállalkozásnak egy területet, miközben egy másik hatóságnak szándékában áll építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződést odaítélni e terület vonatkozásában, jöllehet e hatóság még nem határozott alakszerűen a közbeszerzési szerződés odaítélésére irányuló eljárásban.

Egyéb magyar vonatkozású ügyek az Európai Bíróság előtt

2010. március 5-én benyújtott kereset — Európai Bizottság kontra az Európai Unió Tanácsa (C-121/10. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

Kereseti kérelmek

— A Bíróság semmisítse meg a Magyar Köztársaság hatóságai által a 2010. január 1. és 2013. december 31. közötti időszakban mezőgazdasági földterületek vásárlása céljából nyújtandó állami támogatásról szóló, 2009. december 22-i 2009/1017/EU tanácsi határozatot;

— a Bíróság kötelezze az Európai Unió Tanácsát a költségek viselésére.

Jogalapok és fontosabb érvek

A Tanács a megtámadott határozat elfogadásával hatályon kívül helyezte a 2007. évi mezőgazdasági iránymutatás 196. pontjában szereplő, megfelelő intézkedésekre vonatkozó javaslatból és annak Magyarország általi feltétel nélküli elfogadásából eredő bizottsági határozatot, amely kötelezte e tagállamot arra, hogy legkésőbb 2009. december 31-ig vessen véget a mezőgazdasági földterületek vásárlására vonatkozó létező támogatási rendszernek. Kivételes körülmények ürügyével a Tanács valójában lehetővé tette Magyarország számára e rendszer fenntartását a 2007. évi mezőgazdasági iránymutatás 2013. december 31-i lejártáig. A Tanács által határozatának alapjául felhozott

körülmények nyilvánvalóan nem olyan jellegű kivételes körülmények, amelyek igazolnák a meghozott határozatot, és nem veszik figyelembe a Bizottság e rendszerre vonatkozó határozatát.

A megsemmisítés iránti keresete alátámasztása érdekében a Bizottság négy jogalapot terjeszt elő:

a) Elsőként úgy ítéli meg, hogy a Tanácsnak az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdésének harmadik albekezdése alapján nem volt hatásköre eljárni, mivel az általa jóváhagyott támogatás létező támogatás volt, amelynek felszámolását Magyarország 2009 végére vállalta, amikor elfogadta a Bizottság által számára javasolt megfelelő intézkedéseket.

b) Másodsorban fenntartja, hogy a Tanács — azáltal, hogy 2013-ig engedélyezte a támogatási intézkedéseket — visszaélt hatáskörével azon bizottsági döntés semlegesítésének szándékával, miszerint Magyarország e támogatási intézkedéseket 2009 végéig — azonban legfeljebb ezen időpontig — szabadon fenntarthatja.

c) Harmadsorban a megtámadott határozatot a jóhiszemű együttműködés elvének megsértésével fogadták el, amely elv alkalmazandó a tagállamokra és az intézmények között is. Határozatával a Tanács mentesítette Magyarországot a Bizottsággal való együttműködési kötelezettsége alól az e tagállam által a mezőgazdasági földterületek vásárlására vonatkozó létező támogatással kapcsolatban az EUMSZ 108. cikk (1) bekezdése alapján létrehozott együttműködés keretében elfogadott megfelelő intézkedések tekintetében.

d) Az utolsó jogalap keretében a Bizottság azzal érvel, hogy a Tanács nyilvánvaló mérlegelési hibát vétett, amennyiben úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó intézkedés elfogadását igazoló kivételes körülmények álltak fenn.

A Legfelsőbb Bíróság uniós vonatkozású határozatai

1.Kfv.II.37.513/2009/9

Az étrend-kiegészítő forgalmazása megtiltható, ha veszélyezteti a fogyasztó egészségét. Az egészségre ártalmasságot megállapító szakvélemény szakértői bizonyít hiányában megalapozottan nem vitatható. (258/97/EK rendelet 12. cikk.)

2. Kfv.VI.35.208/2009/8

A megszakítás nélkül végezhető vezetési időszak számításának szabályai. A rakodási időszak nem minősül pihenőidőnek, az a vezetési időszak része. (561/2006/EK rendelet 4. és 7. cikk)

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának magyar vonatkozású ítéletei

1. Kiss Alajos Magyarország elleni ügye (38832/06. sz. ügy)²

A kérelmező szerint a választójogtól való megfosztása, melyre azért került sor, mert pszichiátriai állapotára való tekintettel cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezték, az 1. sz. kiegészítő jegyzőkönyv 3. cikke, illetve annak a 13. és 14. cikkel összefüggő értelmezése alapján a választójogtól való indokolatlan megfosztásnak minősül, amely ellen nincs hatékony jogorvoslat, és mely természetét tekintve diszkriminatív.

A Bíróság szerint a panaszt kizárólag az 1. sz. kiegészítő jegyzőkönyv 3. cikke alapján kell megvizsgálni, mely olyan alanyi jogokat biztosít, mint a szavazati jog vagy a jelöltetéshez való jog. Tekintettel arra, hogy ezek nem abszolút jogok, a Bíróság elfogadta, hogy korlátozásuk nem feltétlenül érinti azok lényegét. Arra nézve, hogy a kérelmezőnek a választójogától való megfosztása, ahogyan azt a magyar Alkotmány előírja, legitim célt szolgál-e, a Bíróság elfogadta a Kormány érvelését, mely szerint az intézkedés azt az elvet követi, hogy csak olyan személyek vehessenek részt a közügyekben, akik képesek felmérni döntéseik következményeit, továbbá képesek tudatos és megfontolt döntéseket hozni.

A Bíróság észrevételezte, hogy a korlátozás nem tesz különbséget cselekvőképességet kizáró és cselekvőképességet korlátozó gondnokság alatt álló személyek között, és azt, hogy a korlátozás megszűnik, ha a gondnokság alá helyezést megszüntetik. A kérelmező állítása szerint, melyet a Kormány nem cáfolt, a szavazókorú magyar népesség 0,75 %-át érinti a gondnokság alá helyezés miatt a választójogtól való megfosztás. A Bíróság elfogadta, hogy a törvényhozásnak kell határozni abban a kérdésben, hogy milyen eljárás szerint méri fel az értelmi fogyatékosok szavazáshoz való képességét. Álláspontja szerint azonban nincs bizonyíték arra, hogy magyar törvényhozás valaha is mérlegelte volna a versengő érdekeket vagy a fennálló korlátozás arányosságát.

A Bíróság olyan személyek tekintetében, aki cselekvőképességet korlátozó gondnokság alatt állnak, nem fogadta el a választójog abszolút korlátozását, anélkül, hogy figyelemmel lennének valódi képességeire. Az állam csak nyomós ok esetén korlátozhatja az alapvető jogokat egy olyan különösen sérülékeny csoport tekintetében, mint például az értelmi fogyatékosok. Ez a csoport a múltban súlyos diszkrimináció és társadalmi korlátozások áldozata volt, fennáll a törvényhozói sztereotipizálás veszélye. A kérelmező választójogát egy automatikus, általános korlátozás révén veszítette el. A Bíróság azt is megjegyezte, hogy az értelmi fogyatékosok egynemű csoportként való kezelése megkérdőjelezhető.

A Bíróságnak nem állt módjában annak tisztázása, hogy a kérelmező szavazati jogát egy tagoltabb, az 1. sz. kiegészítő jegyzőkönyv 3. cikkével összhangban lévő korlátozás esetén is elvesztette-e volna, azonban az 1. sz. kiegészítő jegyzőkönyv 3. cikkének sérelmére alapítottan a kérelmezőnek 3.000,-Euró összegű nem vagyoni kártérítést ítélt meg.

2. Engel Zoltán Magyarország elleni ügye (46857/06. számú ügy)³

A panaszost 2003. májusában fegyveres rablásra kapták rajta. A kikerülő rendőrökkel folytatott tűzpárbaj során egy rendőrt lelőtt, egy másikat megsebesített. Az őt ért lövések miatt

² Az ítélet még nem vált véglegessé.

³ Az ítélet még nem vált véglegessé.

csípőtől lefelé lebénult. Azóta 100%-os rokkant, inkontinenciával küzd, és kerekesszékekben közlekedik.

A panaszost 2006. február 25-e és 2006. december 15-e között előzetes őrizetben tartották a szegedi börtönben. Elmondása szerint csak úgy tudott tisztálkodni illetve. szükségletét elvégezni, ha cellatársai segítettek neki. Rokkantsága és inkontinenciája miatt társai zaklatták, és ezért a szabad levegőn való tartózkodásokban sem tudott részt venni. Ráadásul a börtön udvarának göröngyös felszíne alkalmatlan volt a kerekesszékekkel való közlekedésre. Különösen veszélyes fogolyként szállításkor kezét övéhez bilincselték, az autóban biztonsági öv nélkül szállították, és csak fejét az ajtónak szegve tudta magát megtartani. Az autóba való ki- és beszálláskor rendszeresen övénél fogva rángatták, volt hogy a földre esett, ezzel sérüléseket szerezve. Egy alkalommal, amikor Budapestre hozták tárgyalásra, 5 órát várakozott a cellában, nem kapott vizet és nem tudta kicserélni pelenkáját. Ráadásul az autóban egy kanyarban kiesett a tolószékéből, és a fennmaradó utat az autó padlózatán tette meg övéhez bilincselve kezével a teste alatt. Másnap orvosi ellátást kért de azt a választ kapta, hogy csak a rákövetkező héten lesz rá mód. Panaszt tett az ügyészségen, de a nyomozást bizonyíték hiányában felfüggesztették.

A börtönorvosi szolgálat szerint Engel magas vérnyomásban, túlsúlyban, kétoldali végtagbénulásban és vizelettartási problémában szenved. Speciális büntetőintézetbe való áthelyezését már korábban javasolták, de ténylegesen csak 2006. december 15-én került át másik börtönbe, rokkant foglyoknak fenntartott speciális zárkába. A Bíróság kiemelte, hogy a végtagbénulásban szenvedő kérelmező cellatársaira volt utalva WC használatban, tisztálkodásban és öltözködésben a szegedi börtönben töltött periódus egésze alatt, nevezetesen 2005. február 25. és 2006. december 15. között.

A Kormány nem vitatta a kérelmező panaszát a 2006 augusztusát megelőző időszak tekintetében. A Bíróság különösen azt kifogásolta, hogy a kérelmezőt az autóba betéve és onnan kivéve rángatták, tolószékét a mozgó járműben nem rögzítették. Különösen veszélyes fogolyként kezének megbilincselése fokozta a szállítása közben elviselendő nehézségeket. Továbbá a Bíróság úgy találta, hogy a kérelmező állítólagos esése utáni megkésett orvosi segítség nem egyeztethető össze a magyar hatóságok azon kötelességével, hogy bármely, a bánásmód tekintetében előterjesztett panaszt hatékonyan ki kell vizsgálni. A Bíróság ezért úgy találta, hogy a kérelmező megalázó bánásmódnak volt kitéve a szegedi börtönben töltött teljes idő alatt, átszállítása 2006. december 15-én a szükségleteinek megfelelő intézménybe túl késői volt, így az Egyezmény 3. cikkét megsértették. A Bíróság a kérelmezőnek 12.000,- Euró összegű nem vagyoni kártérítést ítél meg.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának kiemelten fontos ítéletei

1. Klaus és Iouri Kiladze Georgia elleni ügye (7975/06. sz. ügy)⁴

A panaszosok a szovjet rendszerben politikai elnyomás áldozatai voltak. 1998-ban vagyoni és nemvagyoni kár megtérítése iránt indítottak keresetet, a Politikai elnyomás áldozatainak jogállásáról szóló törvény alapján. Az 1. Kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke alapján (tulajdon védelme) sérelmezték, hogy a „törvényi semmisség” az adott törvény alapján megfosztotta őket vagyoni jogaiktól.

⁴ Az ítélet 2010. május 2-án vált véglegessé.

A Bíróság megállapította az 1. Kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkének megsértését, és az 1997. december 11-ei törvény jóvátételre vonatkozó 9. cikkének alkalmazására, vagy fejenként 4.000,-Euro nemvagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte Georgiát.

2. Szinán Iszik Törökország elleni ügye (21924/05. sz. ügy)⁵

A panaszos török állampolgár, aki az alevi vallási közösség tagja, amelynek hittételeit a szűfizmus és az iszlám előtti vallási hiedelmek is befolyásolták, ezért egyes alevi tanítók önálló hitnek, mások az iszlám egyik ágának tekintik. 2004-ben a panaszos kérte a bíróságtól, hogy személyi igazolványában inkább az „alevi” szót tüntessék fel, mint az „iszlám” szót. (2006-ig kötelező volt a vallás feltüntetése a személyi igazolványban.) A bíróság elutasította a kérelmet azon az alapon, hogy az alevi az iszlám egyik ága, ezért helyes az „iszlám” megjelölés is. Jogorvoslati kérelmeinek, amelyekben azt sérelmezte, hogy ez a kötelező megjelölés kizárja hite megvallásának lehetőségét, az eljárás nemzeti bíróságok nem adtak helyt.

A Bíróság emlékeztetett, hogy a vallás vagy hit kinyilvánításának szabadságának van egy negatív vetülete, nevezetesen egy alanyi jogot arra, hogy ne legyen köteles vallását kinyilvánítani, vagy olyan módon viselkedni, amely lehetővé teszi az általa vallott hitre vonatkozó következtetések levonását. A Bíróság nem találta meggyőzőnek a Kormány érvelését abban a tekintetben, hogy a vallás feltüntetése a személyi igazolványban nem egy olyan eszköz, amely az állampolgárokat vallásuk vagy hitük kinyilvánítására kényszeríti. A nemzeti eljárásokra tekintettel a Bíróság úgy találta, hogy mivel az Állam értékelte a panaszos hitét, megsértette az állami semlegességre és pártatlanságra vonatkozó kötelességét.

A Kormány azon ellenvetésére tekintettel, hogy a panaszos 2006 óta kérheti a vallás rovatba feltüntetett szöveg törlését, a Bíróság úgy foglalt állást, hogy már pusztán a személyi igazolványban a vallás rovat üresen hagyása is arra kényszeríti az állampolgárokat, hogy vallási meggyőződésüket kinyilvánítsák. A bíróság kiemelte, hogy nem az a jogsértő, hogy a panaszos hitét nem tüntették fel a személyi igazolványban, hanem pusztán az a tény, hogy a személyi igazolvány tartalmaz egy vallási meggyőződést feltüntető rovatot.

A Bíróság tehát - 1 ellenszavazattal - úgy találta, hogy az Egyezmény 9. cikkét megsértették, erre tekintettel az Egyezmény 6. és 14. cikkének sérelmét már nem vizsgálták.

3. Sud Parisienne de Construction Franciaország elleni ügye (33704/04. számú ügy)⁶

A panaszost megillető, 1997. júniusában jogerősen megítélt, alvállalkozó díj után járó késedelmi kamat mértékét a nemzeti bíróság 2004. június 21-én jogerősen 17%-ról 11,5%-ra mérsékelte, nyomós közérdekű indokokra és a törvényes késedelmi kamat mértékének csökkenésére hivatkozva. A panaszos azt sérelmezte, hogy az újabb kamatszabályok visszaható hatályú alkalmazása már folyamatban lévő ügyben sérti az Egyezmény 6. cikkének (1) bekezdését valamint az 1. Kiegészítő Jegyzőkönyv 1. cikkét.

A Bíróság kiemelte, hogy a panaszos a jövőbeni ügyekben nem vitatta a törvény érvényességét, továbbá a beavatkozás a szerződéses késedelmi kamat mértékébe közérdekű volt. A késedelmi kamat mértéke meghatározásának kétséggkívül volt visszaható hatálya, az adott esetben azonban a kamat mértékére vonatkozó törvényi rendelkezés nem vonta el a panaszos jogát arra, hogy a fennmaradó, késedeleből eredő kárainak megtérítését követelje, egyszerűen csak kiigazította a pénzügyi feltételek utólagos változásából eredő eltérést. A

⁵ Az ítélet 2010. május 2-án vált véglegessé.

⁶ Az ítélet 2010. május 11-én vált véglegessé.

szóban forgó intézkedés tehát nem érintette a panaszos tulajdonhoz fűződő jogának lényegét, a beavatkozás arányos volt, és nem borította fel a közérdekű követelmények és az alapvető alanyi jogok védelmének helyes egyensúlyát.

A Bíróság tehát egyhangúlag úgy találta, hogy az 1. Kiegészítő Jegyzőkönyv 1. cikkét nem sértették meg; a lényegi azonosságra tekintettel az Egyezmény 6. és 14. cikkének sérelmére alapított panaszt külön nem vizsgálták.

4. Eugenia Lazar Románia elleni ügye (32146/05. sz. ügy)⁷

A panaszos huszonkét éves fiát 2000. július 10-éről 11-ére virradó éjszaka szállították be Dévai Megyei Kórházba. 2:30-kor felvették a sürgősségi osztályra, mielőtt átszállították a fül, orr, gégeszeti osztályra, ahol Dr. C. kortizont adott be neki. Hajnali 2:45 körül Dr. C. Dr. M-ért küldött, akivel a légutak szabaddá tétele érdekében 3:15-kor gégemetszést hajtottak végre a fiún. A fiú hajnali 5 körül meghalt.

Az esetről három jelentés készült. 2000. november 6-án a Dévai Igazságügyi Orvostani Laboratórium a rendőrség kérésére részletes boncolási jegyzőkönyvet készített, amelyben megállapította, hogy a gégemetszést túl későn hajtották végre, mert a fiút tévesen szállították át a fül, orr, gégeszeti osztályra. A Temesvári Igazságügyi Orvostani Intézet felülvizsgálati bizottsága megerősítette ezt a következtetést, de hangsúlyozta, hogy az orvos nem tehető felelőssé a kórház késedelméért. Végül 2001. október 15-én az ügyészség kérelmére a bukaresti Mina Minovci Intézet Igazságügyi Orvostani Testülete – mint legfelsőbb nemzeti orvostani szakértői fórum - úgy foglalt állást, hogy az orvosok az elfogadott gyakorlatnak megfelelően jártak el és nem követtek el orvosi műhibát.

A panaszos fegyelmi eljárást kezdeményezett Dr. C. ellen, de nem járt eredménnyel. Az orvosok ellen büntetőeljárás is indult, de 2001. november 5.-én az ügyészség megszüntette az eljárást. A panaszos fellebbezése nem vezetett eredményre, mert a megyei ügyészség álláspontja szerint a Mina Minovci Intézet szakvéleménye alapján nincs elegendő bizonyíték az orvosok büntetőjogi felelősségének megállapításához. Újabb próbálkozások után 2004. október 15-én indítottak büntetőeljárást Dr. C. ellen emberölés miatt; a vád alól azonban a Megyei Bíróság 2005. február 8-án jogerősen felmentette.

A panaszos sérelmezte fia – állítása szerint a kórház késedelmére visszavezethető - halálát és azt a módot, ahogyan a hatóságok feljelentését kivizsgálták. A panaszos az Egyezmény 6. cikkének (1) bekezdésére hivatkozott, de a bíróság – tartalmára tekintettel – az Egyezmény 2. cikke (élethez való jog) alapján vizsgálta a panaszt.

A Bíróság nem azt vizsgálta, vajon a panaszos fiának halálát valóban a kórház késedelme okozta-e, inkább azt, hogy a hazai jogorvoslatok, amelyek az eseményeket feltárhatták volna, megfelelőek voltak-e. A Bíróság kiemelte, hogy az Egyezmény 2. cikkének implicit eljárási kötelezettsége megköveteli az államtól hatékony, független igazságszolgáltatási rendszer felállítását annak érdekében, hogy a páciens orvosi hivatás gyakorlása közben bekövetkező halálának oka meghatározható legyen, és azt a felelősöktől számon kérjék. Az orvosi ügyekben az orvosi műhibák azonosítása végett az esetek azonnali kivizsgálása szükséges az egészségügyi szolgáltatást igénybe vevők biztonsága érdekében. Az adott esetben az eljárások megközelítőleg 4 év 5 hónapig tartottak, és ebből 4 évig tartott csak a nyomozás, ami nem elégti ki az azonnali kivizsgálás követelményét.

⁷ Az ítélet 2010. május 16-án vált véglegessé.

A hatóságok sohasem foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy a fiú halálát okozó fulladás véletlenül lépett fel a gégemetszés közben, vagy a műtét elvégzésének késedelméből adódóan. Az elsőfokú bíróságnak az a következtetése, hogy egy bizonyítási eszköz bizonyító erővel rendelkezik mindaddig, amíg új bizonyítékkal nem helyettesíthető vagy azonos tudományos értékű bizonyítékkal meg nem cáfolják, ellentétben az Egyezmény 2. cikkével, amely megköveteli a nemzeti hatóságoktól, hogy tegyenek lépéseket a klinikai leletek átfogó összegzése és elemzése érdekében.

A Kormány hivatkozott arra is, hogy a panaszosnak egyéb jogorvoslat is rendelkezésére állt. Ennek kapcsán a bíróság kiemelte a fegyelmi hatóságok panaszügyben tanúsított túlzott formalizmusát, továbbá azt, hogy az orvosokból és köztisztviselőkből álló vegyes bizottsághoz való fellebbezés nem volt hatékony, mivel az igazságügyi intézeteknek a törvény nem engedte meg, hogy a felsőbb szerv által elbírált kérdésben újabb szakvéleményt adjanak. Végül a kártérítési követelés érvényesítése is kétséges lett volna az orvosi gondatlanságra utaló adatok hiányában.

A Bíróság tehát úgy találta, hogy az Egyezmény 2. cikkét megsértették, és a panaszosnak 20.000,-Euro nemvagyoni kártérítést ítélt meg.

5. Kononov Lettország elleni ügye (36376/04. sz. ügy)⁸

A Vörös Partizánok egyik egysége a panaszos vezénylete alatt, 1944. május 27-én, német megszállás alatt lévő területen, német egyenruhában rajtaütött egy falun, amelynek tagjait azzal gyanúsították, hogy egy másik partizánegységet kiszolgáltattak a németeknek. Hat férfit kivégeztek és két nőt megsebesítettek, majd két házat felgyújtottak, amelyben egy férfi és három nő (egyikük várandós volt) bennégett. A falusiak fegyvertelenek voltak, sem megszökni, sem ellenállni nem próbáltak.

A lett Legfelsőbb Bíróság 2004. április 30-án a panaszost a Lett Szovjet Szocialista Köztársaság 1961-es Büntető törvénykönyvének 68-3 cikke alapján bűnösnek találta háborús bűnök elkövetésében, és egy év nyolc hónap letöltendő szabadságvesztésre ítélte. Főleg az 1949-es (IV) Genfi Konvencióra utalva ítélte el a panaszost, a falusiak bántalmazása, megsebesítése és megölése miatt, úgy találva, hogy különösen a várandós nő halálra égetése sértette a nők számára a háború idején biztosított különleges védelmet. A panaszos és alakulata továbbá megsértette az 1907-es Hágai Szabályzat 25. cikkét, amely megtiltja a védtelen helyek megtámadását. Ugyanezen Szabályzat 23 (b) cikke alapján külön is elítélték csalárd sebesítés és ölés miatt, minthogy ő és csapata német egyenruhát hordott a rajtaütés során.

A panaszos az Egyezmény 7.§-ának (1) bekezdésére (nincs büntetés törvény nélkül) utalással azt sérelmezte, hogy a cselekmény, amellyel vádolták, elkövetése idején sem a hazai, sem a nemzetközi jog alapján nem minősült jogsértésnek. Azt is állította, hogy 1944-ben fiatal katonaként, az ellenséges vonalak mögött, harci helyzetben nem láthatta előre, hogy ezek a cselekmények háborús bűntettnek fognak minősülni és őt ezért elítélhetik. Állítása szerint Lettország 1991-es függetlenné válását követő elítélése inkább politikai akció, mint a háborús bűnösök megbüntetésére vonatkozó nemzetközi kötelezettség teljesítése.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának második szekciója 2008. július 24. napján hozott - nem végleges - ítéletében megállapította az Egyezmény 7. cikkének megsértését és 30.000 Euro kártérítést ítélt meg a panaszosnak. Ezzel szemben a Nagykamara 2010. május 17-én

⁸ E végleges ítéletet a Nagykamara 2010. május 17-én hozta meg.

hozott, végleges ítéletében – három különvélemény mellett - megállapította, hogy Lettország - az alábbiak szerint - nem sértette meg az Egyezmény 7. cikkét.

A panaszost az 1961-es lett Btk. 68-3. cikke alapján ítélték el, amelyet 1993. április 6-án iktattak be a törvénybe és a háborús bűncselekmények pontos meghatározásának alapjaként a “vonatkozó egyezményekre” (mint például az 1949-es (IV). Genfi Konvenció) utal. A panaszos elítélése éppen ezért inkább a nemzetközi, mint a nemzeti jogon alapult.

1944. májusában a háborús bűntett elfogadott fogalma szerint egy olyan cselekmény volt, amely ellentétes a háború törvényeivel és szokásaival; és a nemzetközi jog határozta meg e bűntetteket megalapozó alapvető elveket. Az államok számára megengedett (ha nem egyenesen elvárt) volt az ilyen bűntettek elkövetőinek megbüntetése, a parancsnoki felelősség alapján is. Következésképpen, a második világháború alatt és után a nemzetközi és nemzeti törvényszékek ítélték el katonákat a második világháború alatt elkövetett háborús bűntettek miatt.

A Bíróság annak értékelését, hogy vajon eléggé világos és egykorú törvényi alapja volt e azon különös háborús bűntetteknek, amelyekért a panaszost elítélték, arra a panaszosra kedvezőbb feltételezésre alapítva végezte el, hogy a falusiak “kombatánsnak” minősülnek, vagy olyan “polgári személyeknek, akik részt vettek az ellenségeskedésben”. A Bíróság két alapelvet is felhívott a Nemzetközi Bíróság által a fegyveres összeütközésekben alkalmazandók közül, nevezetesen a “polgári lakosság és célpontok védelmét” és a “kombatánsok szükségtelen szenvedésének elkerülésére vonatkozó kötelezettséget”.

Ezzel kapcsolatban és különösen a Hágai Szabályzat 23 (c) cikkére tekintettel a falusiak megölése és bántalmazása megsértette a háború törvényeinek és szokásainak azt az alapelvét, hogy egy magát megadó ellenség – ebben az esetben nem visel fegyvert – védelem alá esik, függetlenül attól, hogy van-e különleges jogállása, vagy formális megadásról van-e szó. A falusiak kombatánsként jogosultak voltak a panaszos és egysége ellenőrzése alatt álló hadifoglyoknak járó védelemre, és ezt követő bántalmazásuk és kivégzésük számos hadifoglyokat védő háborús szokással és szabállyal volt ellentétes, ezért a Bíróság egyetértett azzal, hogy a falusiak bántalmazása, megsebesítése és megölése háborús bűncselekményt valósított meg.

A panaszost az 1907-es Hágai Szabályzat 23 (b) cikke alapján csalárd sérülésokozás és ölés miatt külön is elítélték. Az adott időszakban a sérülésokozás és ölés akkor minősült csalárdnak, ha úgy vitték végbe, az ellenséget jogellenesen félrevezetve azt a látszatot keltették, hogy nem kell támadástól tartaniuk, például az ellenség egyenruháját viselve, ahogyan a panaszos és egysége is tett. Ugyancsak egyértelmű törvényi alapja volt a panaszos elítélésének a várandós anya halálra égetése miatt, mivel a nők háború alatti különleges védelmét jóval 1944 előtt elfogadták. Sem a nemzeti bíróság, sem az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt nem igazolták azt sem, hogy a házak felégetését a “háborús szükség feltétlenül megkövetelte”, amelyet az 1907-es Hágai Szabályzat a magántulajdon elpusztításának tilalma alóli egyetlen kivételként ismer el.

Következésképpen, még ha a falusiak kombatánsnak, vagy olyan polgári személyeknek minősülnének is, akik részt vettek az ellenségeskedésben, a nemzetközi jog 1944-es állására tekintettel akkor is megfelelő törvényi alap lenne a panaszos elítélésére és megbüntetésére az egység parancsnokaként elkövetett háborús bűntettekért.

A Bíróság foglalkozott az elévülés kérdésével is. Úgy találta, hogy mivel a panaszos elítélése mind a bűntettek meghatározása, mind a korlátozó időszak meghatározása tekintetében a

nemzetközi jogból vezetendő le, és a felelősség a nemzetközi jog alapján sem 1944-ben, sem azóta nem évült el, a panaszos elleni büntetőigény sem évült el.

Abban a tekintetben, hogy a cselekmény minősítése a panaszos számára megfelelően ismert és előrelátható volt-e 1944-ben, a Bíróság utalt arra, hogy a katona személyes büntetőjogi felelőssége megfelelően ismert és előrelátható volt, mert a háború nemzetközi törvényei és szokásai önmagukban megalapozták a büntetőjogi felelősséget, és részletesen szabályozták a fegyveres erők, elsősorban a parancsnokok felelősségét.

A panaszosnak a büntetés politikai előreláthatatlanságára vonatkozó érve kapcsán a Bíróság úgy foglalt állást, hogy törvényes és előrelátható volt, hogy az utódállam büntetőeljárást folytat olyan személyek ellen, akik a megelőző rendszer alatt bűncselekményeket követtek el. Nem kifogásolható, ha az utódállam bíróságai az előző rendszer adott időszakban hatályos jogszabályokat egy, a jogállamiságot és azokat az alapvető elveket tiszteletben tartó államot vezérlő elvek fényében alkalmazza és értelmezi, amelyekre az Európai Emberi Jogi Egyezmény rendszere is felépül.

A Legfelsőbb Bíróság emberi jogi vonatkozású iránymutatásai

Az adott időszak alatt nem született kifejezetten emberi jogi vonatkozású iránymutatás.

A Legfelsőbb Bíróság emberi jogi vonatkozású határozatai

Pfv.IV.20.214/2010/9.

A jogerős ítéletet hozó bíróságok ellen érvényesíthető kárigényt nem szakítja meg a felperes által az Emberi Jogok Európai Bíróságánál kezdeményezett eljárás, mert az a Magyar Állam ellen és nem az eljáró bíróságok ellen folyik. Ez az eljárás az elévülés nyugvásának megállapítására sem ad alapot, mert ennek az eljárásnak a bíróságok elleni kártérítési per megindítására semmiféle kihatása nincsen, azt semmilyen módon nem akadályozza.

Kiadja: A Legfelsőbb Bíróság Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Jogi Iroda
Felelős szerkesztő: Dr. Pomeisl András József
Szerkesztőbizottság: Dr. Darák Péter, Dr. Kovács András, Dr. Molnár Gábor, Dr. Osztovits András